

POMEMBNE UREDBE ZA POSPEŠEVANJE PLANSKEGA GOSPODARSTVA

Zvezna vlada je izdala več uredb, ki posegajo globoko v gospodarsko življenje. Te uredbe so izšle na podlagi zakona, ki daje pooblastilo vladi FLRJ, da izdaja uredbe s področja narodnega gospodarstva. Razen tega je izšla tudi uredba o davku na dohodek (dohodnini), ki jo je zvezna vlada izdala na podlagi zakona o davkih.

TEMELJNA UREDBA O DRŽAVNIH BANKAH ZA KREDITIRANJE KMETIJSKIH ZADRUG

To je ena najpomembnejših novih uredb. Določa, da morejo vlade ljudskih republik ustanoviti državne banke za kreditiranje kmetijskih zadrug, in sicer za pospeševanje kmetijskega združništva in socialistično rekonstrukcijo kmetijstva. Te državne banke bodo opravljale v okviru državnega kreditnega sistema posle kreditiranja in financiranja kmetijskih zadrug. Opravljale bodo vse funkcije Narodne banke in Državne investicijske banke, izpolnjevale pa naloge, ki jih določa republiški gospodarski plan. Državne banke za kreditiranje kmetijskih zadrug bodo kreditna podjetja republiškega pomena. Poslovala bodo operativnim upravnim vodstvom republiškega finančnega ministra.

Novo državne banke bodo kreditirale kmetijske zadruge s sredstvi državnih kreditnih podjetij, kmetijskih zadrug in kmetijskih združenj.

Med posle državnih bank za kreditiranje kmetijskih zadrug spadajo naslednji: preskrbovalne bodo zadruge in združne organizacije za obratniški sredstvi; dajale bodo zadrugam in združnim organizacijam kredite za investicijske graditve (za nakup kmetijskih strojev, za graditev gospodarskih poslopjij itd.); zadrugam bodo dajale posojila za nakup živega in mrtvega inventarja in graditev poslopjij; financirale bodo zadruge in združne organizacije s sredstvi iz državnega proračuna za investicijske graditve; izpolnjevale bodo finančne zadruge in zadrug; pospeševale varčevanje na podeželju; zbirale zadrugne sklade in druge prosta sredstva združnih organizacij in združnikov in opravljale vse druge posle, ki jim jih bo v zvezi z njihovimi nalogami naložil republiški finančni minister. Pomembno je, da te banke ne bodo poslovale z dobičkom, temveč bodo zahtevale samo povračilo za svoje storitve, in sicer za kritje režijskih stroškov.

UREDBA O KOMUNALNIH BANKAH IN KRAJEVNIH HRANILNICAH

Ta uredba določa naloge komunalnih bank in krajevnih hranilnic v zvezi s planskim gospodarstvom ter urejuje njihovo poslovanje. Komunalne banke in krajevne hranilnice morajo mobilizirati denarna sredstva lokalnega gospodarstva in prebivalstva ter s temi sredstvi skupaj z dotacijami iz državnega proračuna in krediti pri Narodni banki financirati lokalno in komunalno gospodarstvo. Komunalne banke so državna kreditna podjetja mestnih ali okrajnih ljudskih odborov, krajevne hranilnice pa državna kreditna podjetja mestnih ali krajevnih ljudskih odborov.

Komunalne banke morajo ustanovljati okrajni ali mestni ljudski odbori v sporazumu z republiškim finančnim ministrom. Pristojne so za poslovanje na področju ljudskega odbora. Če pa republiški finančni minister pristane, smejo delovati tudi na področju sosednjih ljudskih odborov, ki nimajo svojih komunalnih bank.

Komunalne banke realizirajo proračun ljudskega odbora, finančne, kreditne in gotovinske plane lokalnega gospodarstva; financirajo investicije lokalnega pomena; dajejo dolgoročne kredite, zlasti za pospeševanje lokalnega in komunalnega gospodarstva, kratkoročna posojila pa gospodarskim podjetjem lokalnega pomena komunalnim gospodarstvom zadrugam, obrtnikom itd.; propagirajo in organizirajo ljudsko varčevanje in zbirajo hranilne vloge. Nadalje zbirajo prosta dolgoročna in kratkoročna denarna sredstva lokalnega gospodarstva, dajejo potrošniške kredite in opravljajo vse druge posle, ki jim jih odreja izvršni ljudski odbor.

Krajevne hranilnice smejo ustanovljati krajevni in mestni ljudski odbori v sporazumu z republiškim finančnim ministrom v krajih, kjer lokalno gospodarstvo še ni dovolj razvito. Njihove glavne naloge bodo, organizirati varčevanje in zbirati hranilne vloge, kakor tudi prosta denarna sredstva lokalnega gospodarstva in organov lokalne državne uprave. Kreditirale bodo lokalno gospodarstvo in dajale potrošniške kredite ter posojila za zidanje stanovanj.

Splošno vodstvo komunalnih bank in krajevnih hranilnic bo imela posebna uprava pri republiškem ministru. Komunalne banke bodo prevzele svoje posle po tej uredbi, ki jih zdaj upravlja Narodna banka in Državna investicijska banka po predpisih republiškega finančnega ministra in splošnih navodilih zveznega finančnega ministra.

UREDBA O NAČRTNI UPORABI GOTOVINE V GOSPODARSTVU

Uredba določa, da upravlja blagajniško službo za državna gospodarska podjetja, organe državne uprave, zadruge in za ljudske ter družbene organizacije Narodna banka FLRJ. Druga kreditna podjetja pa upravlja blagajniško službo kot pomožni organi Narodne banke. Blagajniško službo za Narodno banko upravlja vse pošte v državi.

Imetniki tekočega računa in proračunski organi smejo izplačevati gotovino samo koristnikom, ki nimajo tekočega ali kakšnega drugega računa pri kreditnem podjetju. Posamezna izplačila do 3.000 dinarjev izplačajo iz svoje blagajne, večje zneske pa praviloma izplačuje kreditno podjetje po njegovem nalogu. Izjemno pa lahko izplačujejo večje zneske pri odkupu kmetijskih pridelkov. Za plače in mezde ne veljajo te omejitve. Imetniki tekočega računa smejo imeti v blagajni samo toliko gotovine, kolikor jo rabijo za povprečna enodnevna izplačila, kar je blagajniški maksimum. Blagajniški maksimum se sme preseči le, če je denar pripravljen za izplačilo plač in mezd.

Imetniki tekočega računa, proračunski organi in blagajne dohodkov morajo sestavljati plan o svojih plačilih v gotovini. Z gotovinskim planom planirajo po svojih finančnih planih gotovino, ki jo bodo vplačali na tekoči račun. Prav tako planirajo vse potrebe po gotovini. Ločeno je pa treba planirati potrebe po gotovini in vplačila gotovine brez izravnavanja vplačil z izplačili ali nasprotno.

Narodna banka zbira po navodilih zveznega finančnega ministra predloge o gotovinskih planih in sestavlja osnutek o zbirnem gotovinskem planu ter ga predloži zveznemu finančnemu ministru. Končni gotovinski plan sestavi zvezno finančno ministrstvo.

Imetniki tekočega računa morajo dati poročila kreditnemu podjetju, kako izpolnjujejo gotovinski plan.

UREDBA O MAKSIMIRANJU OBRETNIH MER

Ta uredba predpisuje, da smejo denar posojati na obresti samo državna kreditna podjetja in združne organizacije, obrestna mera pa sme znašati največ 6% na leto. Ničče drug ne sme posojati denarja na obresti. Razen obresti smejo kreditna podjetja in združne organizacije zaračunavati tudi provizijo in stroške, ki so določeni za storitve pri bančnih poslih. Če so dogovorjene obresti, ne pa tudi obrestna mera, plača dolžnik 4% obresti (zakonita obrestna mera). 4% obresti plača tudi dolžnik, če obresti niso dogovorjene in če ni pravočasno poravnal svojih dolgov.

Kreditna podjetja in združne organizacije smejo plačevati obresti največ po 6% za hranilne vloge fizičnih oseb in blagajn za vzajemno pomoč sindikalnih podružnic. Za vse druge vloge pa znaša najvišja obrestna mera 4%. V okviru maksimalnih obrestnih mer predpisuje zvezni finančni minister v sporazumu s predsednikom gospodarskega sveta pri vladi FLRJ obrestne mere glede na smernice splošnega gospodarskega razvoja.

Ti predpisi veljajo za hranilne vloge in tekoče račune od 1. julija t. l., v vseh drugih primerih pa od prvega plačilnega roka po uveljavitvi te uredbe.

UREDBA O REVIZIJI DRŽAVNIH GOSPODARSKIH PODJETIJ, URADOV IN USTANOV

Uredba predpisuje revizijo pri vseh državnih gospodarskih podjetjih, uradih in ustanovah. Namen revizije je, ugotoviti pravilnost in zakonitost poslovanja podjetij, uradov ali ustanov ter kako izpolnjujejo gospodarske in finančne ali predračunske dohodkov in izdatkov.

V slehernem podjetju, uradu ali ustanovi je treba opraviti revizijo celotnega poslovanja vsaj enkrat na leto. Revizija ne izključuje in ne nadomešča rednega nadzorstva pristojnih voditeljev podjetja, urada ali ustanove.

Uredba predpisuje redne in izredne revizije. Redna revizija obsega podrobno vse poslovne operacije od zadnje redne revizije in jo je treba opraviti po določenih letnih in trimesečnih planih. Izredna revizija je prav tako podrobna, opravlja se pa po potrebi in izven letnega plana ter se nanaša na določen predmet in razdobje.

Revizijo odredi pristojni organ, opravljajo pa jo za to določeni revizorji. Vsi državni organi so dolžni revizijskim organom na njihovo zahtevo pomagati.

Ljudske republike izdajo v okviru predpisov te uredbe za svojo pristojnost določbe za revizijsko službo pri republiških in lokalnih podjetjih, uradih in ustanovah.

Železniški predor pod Sežano je prebit

Graditelji proge Sežana-Dutovlje so v ponedeljek 23. t. m. slavili veliko delovno zmago. Ob 14 uri 45 minut so prebile minerske skupine 350 metrov dolg predor. Prebili so ga v 97 delovnih dneh. Dela v predoru so posebno zadnji mesec napredovala z znatno hitrostjo, ker je delalo 130 minerjev iz mladinske minerske brigade »Mladi proletar«, ki je prišla na pomoč po končanih delih na progi Nikšič-Titograd. S prebitjem tega predora je na progi končano najtežje delo.

Sedaj preostanejo le še dela pri izkopu in izvozu materiala. Od celotne kubature, je dosejal odkopano okrog 3.500 kub. metrov materiala od tega samo v predoru okrog 2.600 kub. metrov. V predoru bo odšel zaposlenih okrog 300 delavcev, ki so sprejeti obveznost, da bodo vsa dela pravočasno končali.

Tunnel skozi Zagrebško goro

Zagreb, 24. avgusta. — Skozi Zagrebško goro je prebit prvi tunnel. Z gradnjo tega tunela so začeli v začetku junija letos. Tunnel je bil prebit v treh mesecih v desni smeri, do konca leta pa bo popolnoma gotov. Začeli so z deli tudi na levosmernem izkopu. V kratkem se bodo začela dela pri prebijanju drugega tunela, ki bo moral biti dokončan v tej petletki. Skozi ta tunnel bo vozila električna železnica, ki bo vezala Zagreb s Hrvatskim Zagorjem.

Devet minerskih brigad, ki delajo pri gradnji prvega tunela, je doseglo vidne rezultate. Brigade so presegle dnevne norme povprečno za 25%. Najboljše rezultate dosega mladinska brigada »Dane Kotovič«. Ta je bila pred kratkim formirana iz mladincev iz Like, ki so kot minerji delali na mladinskih progah. Brigada dnevno presega norme za več kot 30%. Minerska brigada »Ugarkovič« je sedaj stalno presejala norme za 30%.

Brzjojavka CO ESJ Generalni konfederaciji dela Rumunije

Beograd, 24. avgusta (Tanjug). Centralni odbor Enotnih sindikatov Jugoslavije je poslal Generalni konfederaciji dela Rumunije naslednjo brzjojavko:

»O priliki velikega narodnega praznika — dneva osvoboditve Rumunije — pošiljam Enotni sindikati Jugoslavije delavskemu razredu prijateljske države planete tovariške pozdrave. Veliki napor, s katerimi gradi delavski razred Rumunije na čelu delovnega ljudstva države, ljudsko demokracijo v Rumuniji, doprinašajo krepitev demokratičnih sil v svetu, za mir za katerega se bore vse napredne sile sveta z močno Sovjetsko zvezo na čelu.

Naj poteka ta praznik v znamenju še večjih uspehov delavskega razreda Rumunije na gospodarskem in kulturnem polju! Na se razvija in krepi Ljudska republika Rumunija! Naj živi delavski razred Rumunije!

UREDBA O DAVKU NA DOHODEK (DOHODNINA)

Novo uredba o dohodnini predpisuje pet oblik davka na dohodek: dohodnino za delavce in nameštence; za kmetijska gospodarstva; za zadruge in združnike; za obrtniška gospodarstva in dohodnino od drugih poklicev ter premoženja.

Dohodnino so prosta državna gospodarska podjetja, državne ustanove, državni uradi in ljudske ter družbene organizacije.

Delavci, nameštenci in uslužbeni plačajo dohodnino po kosmatem zaslužku posebej iz vsakega delovnega razmerja. Stalni osebni dodatki, funkcijski dodatki, premije in slučajni dohodki se obdavčijo ločeno od drugih prejemkov iz istega delovnega razmerja. Vsi drugi dohodki se seštevajo in obdavčijo kot en sam prejemek. Delavci, nameštenci in uslužbeni plačajo dohodnino po mesečnem zaslužku. Tudi slučajni dohodki se obdavčijo kot mesečni.

Znanstveniki, književniki, umetniki in publicisti so oproščeni davka od honorarja do 20.000 din.

Posebna določba predpisuje davčno stopnjo dohodnine delavcev, nameštencev in uslužbenecv:

na davčno osnovno nad	do dinarjev	%
600	1200	12 + 3%
1200	2400	30 + 4,5%
2400	3600	84 + 6%
3600	4800	156 + 8%
4800	6000	252 + 10%
6000	7200	372 + 12%
7200	8400	516 + 14%
8400	9600	684 + 16%
9600	10800	876 + 18%
10800	12000	1092 + 20%
nad	12000	1332 + 22%

Od zaslužkov, ki se ne izplačujejo mesečno, se plača davek v sorazmerju z davkom, ki bi se plačal od ustrežajočega mesečnega zaslužka.

Znanstveniki, književniki, umetniki in publicisti plačajo od honorarjev od 20.000 — 200.000 din 2% dohodnino, od honorarjev nad 200.000 din pa 3%.

IZ DANAŠNJE STEVILKE:

Pomembne uredbe za pospeševanje planskega gospodarstva
Duhovščina v sistemu ustaških krvnikov
Iz tovarne perila v Murski Soboti
Fizkultura

Vsi pridelovalci morajo dobro spoznati novo uredbo o odkupu krompirja

Odkupi najvažnejših kmetijskih pridelkov so se izvajali v prvih dveh letih po osvoboditvi predvsem z administrativnimi ukrepi: s predpisovanjem obvezne oddaje za tržni presežek. Značilnost te dobe je bila predvsem v tem, da je bilo splošno pomanjkanje industrijskega blaga zaradi posledic vojnega opustošenja. Zato je razumljivo, da je bil odkup vseh pridelkov v tem času brez stimulacije za pridelovalca, ki si je mogel nabaviti industrijske proizvode samo v manjših količinah v okviru racionirane preskrbe.

Velik porast industrijske proizvodnje in tudi precejšen porast kmetijske proizvodnje sta narekovala spremembo v načinu odkupov. Obvezna prodaja je le še določena odstotek vseh tržnih presežkov. S prostimi presežki so pridelovalci prosto razpolagali in zanje sklepali pogodbe z državnimi in združnimi odkupnimi podjetji. Postopoma je ljudska oblast začela z novim načinom odkupa, z delno stimulacijo. Že lansko leto so prejeli pridelovalci žita za proste presežke bone za nabavo industrijskega blaga in to samo v višini 40% vrednosti, a pridelovalec krompirja je država stimulirala s svobodno presežke za višjo odkupno ceno, ali pa jim dala v zamenjavo kromuzo in industrijsko blago.

Letos pa nam je omogočila naša industrija s svojim izrednim povečanjem proizvodnje nov način v izmenjavi blaga med podeželjem in potrošnimi središči. Uvedena je vezana trgovina za določene glavne kmetijske pridelke. Porast odkupljenih pridelkov in boljša prehrana delovnega ljudstva sta dokaz pravilnosti novega sistema v trgovinski politiki, ki pa zahteva tudi izpremembo v načinu izvajanja obveznih odkupov. Zato je že uredba o odkupu žita določala, da prejme vsi oni kmetovalci, ki sklenejo pogodbo vnaprej, bone za industrijsko blago ne samo za pogodbeno količino preko količin obvezne prodaje, temveč tudi za vse obvezno predpisane količine.

Novo uredba o odkupu krompirja pa ima za razliko od uredbe o odkupu žita posebno značilno določilo: pridelovalci bodo vnaprej prejeli odločbo o obvezni prodaji in šele nato bodo sklepalii pogodbe. Vsek bo tako že točno vedel za količino, ki jo bo moral obvezno prodati. Zato se bo kmet lahko odločil za kontrahiranje ne samo količine, ki mu bo določena kot obvezna oddaja, in tudi vseh svojih tržnih presežkov preko te količine. Novi pogoji letošnjega odkupa (n. pr. odstranitev spekulantov, zboljšane razmere na tržišču, precej razširjena trgovaška mreža, velike ugodnosti itd.) bodo ugodno vplivali na takojšnje sklepanje pogodb, ki pa mora biti končano najpozneje do začetka odkupa. Po tem roku bodo pridelovalci še lahko prodajali krompir po vezanih cenah, vendar pa ne bodo prejeli 25% poviška cene.

Ugodnosti za pridelovalce, ki sklenejo pogodbe, so tako očitne, da bomo s pravilno popularizacijo uredbe o odkupu krompirja zajeli vse presežke. Zato

je treba posvečati sklepanju pogodb veliko pozornost. Ljudskim odborom, množičnim organizacijam in kmetijskim združenjem je poverjena odgovorna naloga, da prikažejo pridelovalcem na množičnih sestankih vsa določila uredbe, predvsem pa progresivnost obvezne prodaje: večji in ekonomsko močnejši kmetje so obvezni prodati večji odstotek svojih presežkov; vsak pridelovalec mora biti vnaprej obveščen o višini obvezne prodaje, kar dejansko predstavlja omejitev obvezne oddaje le na one pridelovalce, ki ne bodo hoteli skleniti pogodbe, a vsem ostalim spreminja obvezno prodajo v popolnoma prostovoljno pogodbeno prodajo z velikimi ugodnostmi; skupni pridelke se bo odmerjal na podlagi stvarnega hektarskega donosa; za krmo ostaja kmetovalec več kot doslej; za vse pogodbeno količino obvezne prodaje prejmejo kmetovalci bone za nakup industrijskega blaga; vsi prejmejo 30%ni predjem v gotovini in bonih; za presežke preko obvezne prodaje lahko, prejmejo nakazilo za kromuzo v razmerju 1 kg kromuze za 1 kg krompirja, če ti presežki iznesejo več kot 25%, in v razmerju 1 kg kromuze za 1,5 kg krompirja, če so ti presežki manjši od 25% obvezne prodaje, itd. Zamenjava za kromuzo bo nudila možnost mnogim živinorejcem, ki sami nimajo dovolj lastnega pridelka kromuze, da pobjlžajo krmo prašičem.

Predpisi obveznih količin za posamezna gospodarstva morajo biti določeni na podlagi dejanskih površin in resničnega pridelka. Zato je dolžnost krajevnih ljudskih odborov, da še enkrat preverijo prijavljene površine, krajevnih odkupnih komisij pa, da točno ugotovijo donose. Vsi pridelovalci morajo biti točno poučeni o vseh ugodnostih in naj zato kmetijske zadruge organizirajo množično akcijo za sklepanje pogodb, kar bo omogočilo d-kup dovoljnih količin krompirja za krstje potreb široke potrošnje B. Z.

Napoved tekmovanja v odkupu in kontrahaciji krompirja

Okrajni ljudski odbor Poljčane napoveduje okrajnim ljudskim odborom: Celje okolica, Ptuj, Maribor okolica in Mozirje tekmovanje v kontrahaciji in odkupu krompirja:

Kateri okraj bo določil najrealnejši hektarski donos krompirja, kateri okraj bo z množičnimi sestanki bolje seznanil pridelovalce z ugodnostmi uredbe o odkupu krompirja, kateri okraj bo tehnično bolje pripravil odkup n. pr. razrez na posameznike, plan št. 7, poročevalsko službo itd., kateri okraj bo zajel čimveč prostih presežkov s kontrahacijo, kateri okraj bo pošiljal točnejša dnevna poročila po navodilih MTP.

Končne rezultate po točkah 1, 3, 4 in 5 tekmovanja bo ugotovila uprava za odkup pri MTP, rezultat tekmovanja v točki 2 bo ugotovil IO OF Slovenije, kamor naj okrajni odbori OF pošiljajo poročila o izvršenih množičnih sestankih.

Le najboljšo semensko žito je pogoj za večji pridelek

Že od 16. avgusta dalje odkupujejo kmetijske zadruge v LR Sloveniji kontrahirano in priznano semensko žito. Letos je potrebno pri odkupu semenskega blaga strogo nadzorstvo, zlasti pri odkupu od kmetov, da bo zbrano le najboljšo semensko žito. Pogoj, da bomo povečali pridelok žita, je prvovrstno semensko blago. Odgovorno nalogo imajo zastopniki okrajev, ki nadzorujejo odkup semenskega žita.

Semensko žito odkupuje šest okrajev: Lendava, Murska Sobotna, Radgona, Ljutomer, Ptuj in Krško. Okraj Sežana in Gorica, ki bi po planu že morala odkupovati semensko žito, sta zakasnila, ker jima ni bilo pravočasno dostavljeno merkantilno žito v zamenjavo za semenskega. Kmetje namreč takoj po oddaji semenskega blaga lahko dobe v zamenjavo merkantilno žito.

Najboljši okraj pri odkupu semenskega blaga je Ljutomer. V ptujskem okraju so bili prvotni primeri, da so kmetje prinašali nekoliško, slabše kvaliteto semensko blago in celo pomešano z nečistim žitom.

Okrajne zveze kmetijskih zadrug, ki odgovarjajo za evidenco odkupljenega semenskega blaga, so v glavnem razumele važnost evidence. Poročil pa še niso poslali okraj: Murska Sobotna, Ptuj in Radgona. Ker so prav poročila važna za nadaljnjo razporeditev semenskega

blaga kakor tudi za podatke, koliko je semenskega žita odkupljenega, je važno in nujno, da OZK pošiljajo redna petdnevna poročila.

Hkrati z odkupom semenskega žita je potrebno tudi zbiranje naročil za pravilno razdeljevanje semenskega žita kmetom za skorajšnjo jesensko setev. Kmetijski odseki okrajnih odborov, ki so imeli naloge, da na združnih in množičnih sestankih po vaseh zberejo naročila od privatnikov, ki bodo potrebovali semensko žito za jesensko setev, so to opravili precej površno, smatrajoč, da je za naročila še dovolj časa. Prav pomanjkanje naročil, ki bi jih morali poslati že do 15. t. m., motijo pravilno izvajanje odkupa, prevoz, dostavo in razkuževanje semenskega žita. V obratnem primeru odkupljeno semensko žito zastaja v skladiščih, namesto da bi ga takoj razdelili kmetom-interesentom. Izgovori, da kmetje letos semenskega žita nečesto naročajo za jesensko setev, češ da lani ni bilo dobro seme, ne drži in ne sme vplivati na naročila. Kajti zadruge odkupujejo letos le najboljšo semensko žito, ga registrirajo, da bo vsakdo, ki bi kupil semensko žito, vedel, kakšnega je kupil in od kje je seme Dobra naročila za semensko žito so poslali okraj: Sežana, Kočevje in Grosuplje.

Prezvalnice Semearne pa odkupujejo semensko žito od državnih posestev in kmetijsko-obdelovalnih zadrug.

Naša delegacija je odpotovala na kongres intelektualcev za obrambo miru

Na povabilo komiteja, ki v Wrocławu na Poljskem organizira kongres intelektualcev za obrambo miru, so večeraj odpotovali iz Beograda na Poljsko prof. Aleksander Belič, predsednik Srbske akademije znanosti, Ivo Andrić, predsednik Zveze književnikov Jugoslavije, Čedomir Minderović, sekretar Zveze književnikov Jugoslavije, dr. Andrija

Štampar, predsednik Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, dr. Antun Barac, profesor zagrebške univerze, Oskar Danon, direktor beograjske opere, in slovenski književnik Matej Bor.

Kongres intelektualcev za obrambo miru se bo začel 25. in se bo končal 28. avgusta. Na kongresu sodeluje nad 500 intelektualcev iz 14 dežel. (Tanjug.)

Duhovščina v sistemu ustaških krunikov

Štirinajstodnevni proces proti ustaškim klavcem, teroristom in špijonom v Zagrebu je s svoje strani osvetlil imperialistično zaroto proti novi Jugoslaviji. Pokazal je obraz imperialističnih agentov in njihovih gospodarjev. Pokazal pa je tudi njegovo nasprotje: budnost in enotnost našega delovnega ljudstva v boju proti imperialističnim kreaturam in njihovim spletkam ter spretnost in globoko predanost domovini organov naše ljudske oblasti. V razkrinkavanju vojnih hujšakcev, njihovih agentov in metod dela, v razkrinkavanju žarišč in oporišč oživilnega fašizma je pomen procesa prekoračil okvir naše domovine. Marsikaj je početje in pripovedovanje ustaških banditov osvetljeno v očeh demokratičnih sil sveta v jasnejši luči.

V tem članku se bomo dotaknili samo nekaterih dejstev, ki je o njih govori Boris Kraigher dejal v svojem govoru na Ljudski skupščini LRS dne 18. maja: »Če ta dejstva povzame predstavnik katoliške cerkve v Sloveniji, se navadno farizejsko izgovarjajo, da se pač vedno najdejo garjeve ovce in da za to ne smemo kriviti vse duhovščine. Mi se s tem strinjamo, toda vemo, da te garjeve ovce v tej študi niso tako redke. Vedno odkrivamo nove, stalno se pojavljajo nove in še noben oficijelni predstavnik cerkve na Slovenskem jih ni javno obsodil. Se več, noben še ni danes obsodil vojnega zločinca Rožmana, noben še ni danes obsodil vrste duhovnikov — domobrancev, koljačev.

Za danes samo nekaj teh dejstev.

Pred sodiščem v Zagrebu je stal en sam duhovnik — ustaški satnik, ki je bil določen za vojnega kurata vse tolpe. Toda pomen in vloga »garjevih ovc« v katoliški cerkvi za zločinsko delo, za najbolj grozne umore, kar si jih lahko zamisli do kraja skvarjena domišljija, je bil mnogo večji. Proces je odkrival zločinski sistem vzpodbude, vzgoje in organizacije kjer so na vodilnih mestih povsod stali duhovniki. Tu ni bilo več samo garjevih ovc. Obtožba zločinov in zločincev je prerasla v pošastno sliko razbojniškega sistema kakršnega je bil gestapovski in kot ga lahko rodi le fašizem. Niti tega sistema so tekle od Vatikana do nadškofovskih dvorcev, samostanov in župnij, od papeža do kardinalov in nadškofov, duhovnikov in menihov.

Evo nekaj primerov s procesa:

Poraženi ustaši so pred ljudsko sodbo pobegnili v Italijo in Avstrijo. Bili so desorganizirani in so živeli samo v strahu pred sodbo, v strahu za svoja življenja. Kje so takrat ti zločinski iskali in našli vzpodbude za nova zločinstva nad ljudstvom?

Ko sta šla ustaša Dušan Žanko in Horvat k papežu z ustaškim memorandumom, ni našel papež niti besede za obsojdo ustaških zločinov. Obratno, odgovoril jim je, da ve za borbo hrvaškega naroda in da z ozirom na upravičene zahteve hrvaškega naroda v tej borbi veruje, da se bodo njihove težnje uresničile. On bo s svoje strani pomagal tej borbi. Objubil jim je zaščito za Pavelčiča, ki ga pozna »kot dobrega človeka in dobrega katolika«. — V vatikanskem radiu in pred papežem je pel ustaški pevski zbor. Zbor koljačev, okrvavljen s krvjo tisočev in tisočev nedolžnih žrtev, je tudi papež sprejel in blagoslovil. — V vatikanski menzi so se hranili in sestajali ustaški teroristi in kovali nove krvave zarote.

V nadškofovskem dvorcu v Celovcu so se škofi, med njimi ljubljanski, sarajevski in salzburški, sestali z ustaškim ministrom in izdelali politični program — podonavsko konfederacijo, v kateri naj bi ustaški krvavi red zavladal nad Hrvati, Slovenci, Madžari, Avstrijci in Slovaki. Iz zavoda Sv. Hieronima v Rimu, ki je v neposredni službi Vatikana, se je razširjala organizacija. Zaupnik Vatikana za Vzhodno Evropo duhovnik Draganović se je dogovoril

z Mačkovim emisarjem za Evropo župnikom Jurčevićem za razširitev takozvanega »Hrvaškega odbora« na vse tri grupe: Mačkovo, ustaško in klerikalno. Preko ustaškega koljača Ivica Gržeta so se povezali s slovenskimi domobranci, ki jih je zastopal Žebot, in s poljskimi izdajalci, ki jih je predstavljala general Anders. Sestanek s tem je organiziral menih Vištica. Teroristična organizacija, ki se je razširila po Italiji, Avstriji in Nemčiji, si je za zvezo osnovala stalni kanal. Tega je v Italiji vodil duhovnik Draganović in v Avstriji duhovnik Zec, tajnik nadškofova šariča. Vseposod, na vseh važnih postojankah je stal katoliški duhovnik.

Vojni zločinec Emil Tuk, ki je po lastnem priznanju kriv za smrt 5000 ljudi in ki je še tik pred pobežem dal po sarajevskih ulicah pobesiti 50 pripadnikov narodnoosvobodilnega gibanja, je bil v taborišču Fermo obveščan, da ga jugoslovanske oblasti zahtevajo kot vojnega zločinca. Odsel je v Rim, kjer ga je rektor zavoda Sv. Hieronima spravil v zavod in pozneje v frančiškanski samostan S. Giovanni Battista. — Koljač Ivan Šop, ki ga je zaradi njegovih zločinov imenovalo ljudstvo »krvavi šop«, je našel zatočišče v samostanu S. Paolo Regola. — Špijon Vladimir Sabolič je bil sprejet v Grazu pri dominikancih. — Špijon Hranilović in terorist Križanič sta se nastanila v kapucinskem samostanu v Wöhlbergu. — Tako so našli ustaški ministri in največji vojni zločinci za svoje nadaljnje rovarjenje proti ljudstvu zatočišča in shajlišča po katoliških samostanih.

Kardinal Ruffini je prišel v ustaško taborišče Fermo, da je dal ustašem novo vzpodbudo za njihovo zločinsko delovanje, ko so ustaški kolovodje iskali banditov za teroristične skupine, ki so jih pošiljali v našo državo. Kardinal Ruffini jih je pozival k akcijam s parolo o Hrvaški kot »obrabi krištanstva«. — Župnik Draganović, organizator terorističnih band in vseučiliški profesor v Rimu, prej poslanik NDH pri Vatikani in član komisije, ki je dala pobiti 60.000 civilnih beguncev s Kozare, je pozival k ustaški teroristični dejavnosti s parolo o Pavelčičevih NDH kot »božji državi — civitas Dei«. — Peter Mandić, generalni ekonom vsega frančiškanskega reda, je organiziral in financiral ustaško tiskarno v Fermo. — Zopet vodijo vseposod ustaško propagando kardinali, nadškofoje, duhovniki in menihi.

Ko so imperialisti pošiljali teroristične ustaške grupe v Jugoslavijo, jih je za obkole, hrano in »božjim blagoslovom« oskrbel duhovnik Golik. Kot znak za spoznavanje so dobili teroristi v taborišču Fermo slike nekega svetnika. Predno je odšel koljač na zločinsko delo, je dobil, kot n. pr. Milčević, poleg noža tudi »svete podobice« od duhovnika. Ob prestopu meje je imel terorist Ivica Gržeta pri sebi poleg pištole in noža še »svete podobice«, tri molitvenike in papeževo sliko.

Pa o tem dovolj. Proces je pokazal nešteto značilnih podrobnosti o zločinskem sistemu, ki se razpletalo od Vatikana do najbolj krvoločnega ustaškega krunika.

Postavljamo vprašanje: Kaj tudi ob vsem tem katoliška duhovščina v Jugoslaviji še vedno ne bo javno obsodila takega delovanja katoliškega klera? Ali bo katoliška duhovščina pustila na sebi tako obsojdo, kot ji je vsem njim vrget v obraz ustaški predstavnik, ki je na proces povedal, da so dobili nalogo organizirati svojo obveščevalno in teroristično mrežo iz vseh župnij in vseh samostanov v Jugoslaviji? In še, kje so ustaški kruniki našli pobudo za take svoje račune, v katerih ne vključujejo v svoj aparat samo posameznih »garjevih ovc«? Računali so na vse. To pa se pravi, da je ta ustaški račun odobrila tisti, ki ga ni obsodili!

Generalistm Stalin sprejel predstavnik treh zapadnih sil

Moskva, 24. avgusta (Tass). Predsednik ministrskega sveta ZSSR Stalin je sprejel danes veleposlanika ZDA Smitha, francoskega veleposlanika Chataigneana in Roberta, osebnega odposlanca britanskega zunanjega ministra Bevina. Sprejema se je udeležil tudi zunanji minister ZSSR Molotov.

Razbijaški kongres Vidalijevih frakcionošev v Trstu

V zvezi z izrednim »komunističnim« kongresom, ki ga je sklical v Trstu frakcionoš Vidali, piše »Primorski dnevnik«, da so izabili resolucijo Informacijskega urada za razbijanje enotnosti tržaškega naprednega gibanja. S tem v zvezi so Vidališevci nastopili s parolo, da je treba sklicati izredni kongres Komunistične partije TO. »Primorski dnevnik« piše: »Vidalijev kongres je torej kongres razbijanja demokratičnega gibanja na tem ozemlju, je že nekaj več kakor poskus, je razbijanje! Toda to razbijanje ne bo ostalo dolgo neopazeno! Pošteno demokratično prebivalstvo na TO bo spoznalo, kdo je in kaj hoče Vidalijeva razbijaška skupina.

V istem članku piše nadalje: »Vse to je enostavno rušenje naše demokratične fronte! Vidalijev kričaški internacionalizem prav gotovo ne pomeni tu pri nas jačanje protimperialistične fronte, ampak izločevanje našega demokratičnega gibanja iz protimperialistične fronte! V nekem drugem članku pa piše »Primorski dnevnik« med drugim o udeležbi partijskega članstva na tem kongresu in ugotavlja naslednje: »Z gotovostjo lahko trdimo, da tako imenovani Vidalijev kongres ne predstavlja več kot 25% vsega partijskega članstva. Udeležba na manifestacijah, ki so pri naših ljudeh priljubljene, v zadnjem času odkriva isti pojav. Namesto deset-tisočev, ki so se udeležili raznih manifestacij prej, imamo sedaj le nekaj tisoč ljudi.

Nadalje piše »Primorski dnevnik«, zakaj ne prisotstevajo kongresu tisti, ki podpirajo dosedanja politična linija partije, in pravi: »Predvsem zaradi tega, ker bi udeležba na kongresu pomenila priznanje, da se je politični položaj na Tržaškem ozemlju bistveno izpremenil. Nadalje, če bi sodelovali na kongresu, ki so ga organizirali in vodili nacionalkomunisti in provokatorji, bi postali odgovorni za ta sramotni dogodek v življenju tržaškega delavskega ter demokratičnega gibanja.« Svoj uvodnik zaključuje »Primorski dnevnik«, da bo demagogija Vidalijevega kongresa še nadalje razkrivala cilje, za katere se potegujejo frakcionoš, ki okrepila pozicije zagovornikov stare politične linije, ki hočejo nadaljevati borbo za internacionalizem v dejanjih in ne v besedah, v interesu tržaškega ter mednarodnega demokratičnega gibanja.

Mednarodni teniški turnir v Opalji

Opalja, 24. avgusta. V drugem dnevu mednarodnega teniškega turnirja v Opalji so bile na sporedu zanimive igre članov štiri in mladincev, posamezno in v dvojici. V današnjih partijah je omembe vredna igra med Geduldigom in Briksijem, ki se je končala z nepričakovano zmago prvega. Zelo razburljiv potek je imela tudi igra med Sulđevom (SSR) in Mogorovičev D., ki se je končala z zaslužno zmago Mogorovičeve. Tehnični rezultati današnjega tekmovalja so naslednji:

Član posamezno: Geduldig-Briks 2:6, 6:0, 6:2. Milojković P.-Koprek 6:3, 6:4. Sulc (SSR) —Bojović 6:2, 6:3, dr. Kristić-Skubala 6:4, 1:6. 6:3. Petrović-Ristić 2:6, 6:4, 6:1. Radovanović-Valušnik 6:0, 6:2. Laszlo-Fridrich D. 6:0, 6:3. Sarić-Laks 3:6, 6:1, 6:3. Hylk (SSR) —Sedmak 5:1, (w. o.) Palada-Mogorovič 6:0, 6:2. Mitić-Milošič 6:1, 6:3 in Kreyšik-Kristić 6:1, 6:2.

Član v dvojici: Radovanović, Sedmak-Zerovec, Kolar 6:1, 6:2. Skubala, Koprek-Panajotović, Pavlović 6:3, 3:6, 6:2.

Članice posamezno: Crnadak-Mogorovič M. 6:1, 6:1. Holečkova (SSR)—Mair (Svica) 6:3, 6:1. Mogorovič D.—Sulc (SSR) 3:6, 6:4, 1:0, (w. o.).

Mešani pari: Hylk-Holešk (SSR)—Fridrich D. Fridrichova 6:3, 6:0. Palada, Mogorovič D.—Kristić, Cop 6:1, 6:3. Beška (SSR), Crnadak-Briks, Medjanski 6:4, 6:4.

Mladinci posamezno: Lazarević-Stanešić 4:6, 7:5, 6:4. Milojković Z.—Milešić 6:3, 2:6, 6:4.

Zasedanje Centralnega sveta Svetovne federacije demokratične mladine

Ljudska mladina Jugoslavije izpolnjuje svoje obveznosti do ljudstva in maršala Tita je rekel v svojem govoru vodja jugoslovanske delegacije

Varšava, 24. avg. (Tanjug). V Otwocku blizu Varšave se je začelo 21. avgusta petdnevno zasedanje centralnega sveta Svetovne federacije demokratične mladine, kateremu prisotstevuje jugoslovanska delegacija pod vodstvom predsednika Centralnega sveta ljudske mladine Jugoslavije Neoričiča. Zborovanje je otvoril predsednik izvršnega odbora Federacije Guy de Boisson, ki je poudaril velik mednarodni pomen in krepitev enotnosti ljudske mladine na svetu ter njene uspehe v borbi za mir, obsojajoč protidemokratično gonjo proti ZSSR in državam ljudske demokracije, ki jo vodi mednarodna reakcija na čelu z ameriškim imperializmom.

Nato je svet poslušal referate posebnih komisij o kongresu demokratične mladine v Mehiki in o izkoriščanju mladine Mehike, Kube, Paname in Venezuele po ameriških imperialistih, pa tudi poročilo o konferenci v Kalkuti, v katerem je navedena borba mladine južnoazijskih dežel v borbi proti angloameriškim imperialistom in domačim reakcijam.

Na včerajšnjem zasedanju so sprejeli v članstvo Svetovne federacije demokratične mladine napredne mladinske organizacije iz 19 držav, s čimer se je povečalo število mladine, zbrane v Federaciji, za 1 milijon.

V diskusiji, je sodeloval tudi vodja jugoslovanske delegacije Mile Neoričič. Poudaril je velik pomen uspehov, katere je dosegla Federacija v svoji delavnosti od prejšnjega zasedanja Sveta v Prazi. S tem v zvezi je poudaril dvig ugleda federacije ter se dotaknil dela Federacije pri razkrinkavanju načrtov ameriških imperialistov za zasluževanje sveta ter je

dejal: Velik uspeh Federacije je v tem, da so se mladinske množice raznih držav popolnoma prepričale o dejanskih imperialističnih namerah tistih, ki žele pod krinko pomoči zaslužiti druge narode. Na drugi strani je uspeh Federacije v tem, da je bila mladina v minulem razdobju svoje borbe za enotnost močna podpora silam demokracije in napredka, ki se pod vodstvom valike in močne Sovjetske zveze nepomirljivo bore proti tistim, ki žele vojno, proti zaslužanju, za mir in za neodvisnost.

Neoričič je nadalje obsodil protidemokratično dejavnost raznih »mladinskih leaderjev« in desnih socialistov, uperjenih na razbijanje enotnosti demokratične mladine sveta in rušenje Svetovne federacije demokratične mladine ter je naglašil, da je prav tak namen imela tudi nedavna tako imenovana mladinska konferenca v Londonu, sklicana po milosti britanske laburistične vlade in njenih ameriških naredbodavcev.

Neoričič je nato opozoril na prispevek jugoslovanske mladine v borbi za mir in mednarodno solidarnost ter je med drugim dejal:

»V razdobju od prejšnjega sestanka Sveta do danes je dosegla Ljudska mladina Jugoslavije velikanske uspehe pri nadaljnem vzgajanju mladine in njeni aktivizaciji v socialistični izgraditvi naše dežele. Nad 400.000 mladincev in mladink prostovoljno sodeluje v mladinskih delovnih brigadah pri izgraditvi velikih objektov, ki jih določa petletni gospodarski plan ter izpolnjuje obveznosti, dane ljudstvu in tovarišu Titu.«

Seja Ekonomsko-socialnega sveta OZN Sovjetski predstavnik za demokratizacijo Mednarodne organizacije dela

Zeneva, 24. avgusta (Tass). Ekonomsko-socialni svet OZN je končal diskusijo o poročilu Mednarodne organizacije dela (ILO). Predstavnik ZSSR Arutinjan je izrazil zadovoljstvo zaradi dejstva, da je konstruktivni predlog za izboljšanje dela ILO-a, ki ga je stavila sovjetska delegacija, pokrenil živo in zanimivo diskusijo. Izjavil je, da je bil predlog delegacije ZSSR o demokratizaciji strukture ILO-a v bistvu sprejemljiv za vsakega demokrata v vsaki deželi, vseeno pa so bili podani proti njemu najrazličnejši ugovori.

Nato je Arutinjan ostro kritiziral govor ameriškega predstavnika Thorpeja. Z navedbo podatkov, ki jih je objavil ameriški tisk, je predstavnik ZSSR dokazal s številnimi dejstvi, da široki ameriški monopol kontrolira vse gospodarstvo dežele, kar je neizbežno vodilo k intenzifikaciji izrabljanja delavskega razreda in osiromašenju kmetov. Dejtal je, da ni samo ILO odgovorna za dejstvo, da vlade ne ratificirajo konvencije te organizacije, temveč tudi vlade, ki glasujejo za konvencije na sestankih ILO-a in jih nato nečesto ratificirajo. Poudaril je, da so bile ZDA na koncu liste dežel o številu ratificiranih konvencij — ZDA so ratificirale samo 5 konvencij od 86, ki jih je sprejela ILO.

O položaju v ZSSR je Arutinjan poudaril, da je sistem dela v Sovjetski zvezi zgrajen na osnovi družbene lastnine proizvodnih sredstev. Nato se je podrobno dotaknil ogromne vloge, ki jo imajo sindikati v Sovjetski zvezi, in tudi odnosov med sovjetskimi podjetji in sin-

dikati. Na koncu je dejal: »Razumemo, da naš sistem dela ni isti kot v drugih deželah. Mi izhajamo iz priznanja soobstoja dveh sistemov. Zaradi tega ne nasprotujemo načelu tristranskega predstavljanja v ILO, prepričani pa smo, da se mora ta organizacija baviti s problemi dela in ne z vprašanji delanja dobičkov, in da morajo sindikati ojačiti svojo vlogo v ILO. Predlagamo demokratizacijo strukture ILO, da bi pomagali pri organizaciji mednarodnega sodelovanja v vprašanjih dela. Sovjetska zveza je zainteresirana na tem sodelovanju in usmerja svoje napore k demokratizaciji ILO-a.«

Predstavnik ZDA Thorpe v svojem odgovoru ni mogel navesti nobenega prepričljivega argumenta, s katerim bi zavrnil argumente sovjetskega predstavnika.

Svet je zavrnil sovjetski predlog o spremembi strukture ILO-a z ojačenjem predstavljanja sindikatov, in z večino glasov sprejel resolucijo po kateri Svet za zadovoljstvom sprejema poročilo ILO-a.

»KP JUGOSLAVIJE — AVANTGARDA DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE«

Opozarjamo naše bralce, da bomo v prihodnji številki »Vprašanji naših dni« objavili članek tov. B. Zihlerja: »Komunistična partija Jugoslavije — avantgarda delovnega ljudstva Jugoslavije«. Članek je izšel v včerajšnji številki »Borbe«.

Slovanski komite Slovenije prireja v okviru Ljudske univerze v Ljubljani danes 25. avgusta ob 20. uri v Mladinskih dvorani v Frančiškanski ulici drugi del predavanja tov. DMITRA VLAHOVA, podpredsednika Prezidijskega ljud. skupščine FLRJ: O BORBI MAKEDONSKEGA NARODA. Vabimo vse organizacije OF, sindikatov, Ljudske mladine, Zveze borcev, AFZ, da s številno udeležbo tudi na tem predavanju pokažejo našo iskreno ljubezen do bratskega, borbenelega makedonskega naroda.

Drugi zvezek nove izdaje Jurčičevih zbranih del

Josip Jurčič, Zbrano delo. Druga knjiga. Uredil in z opombami opremil Mirko Rupel. Izdala Državna založba Slovenije v Ljubljani. 1948. 339 strani.

Ruplova izdaja Jurčičevega zbranega dela v zbirki slovenskih pesnikov in pisateljev je po Levčevi (1882—92), Grafenauerjevi (1917—23) in Prijateljjevi (1919—27) že četrta, ki pa nima samo namena zbrati in urediti Jurčičeve pripovedne spise, ampak hoče zbrati in podati tudi ostale pomembne tekste Levstikovega učenca obenem z njegovim publicističnim delom in korespondenco. Izmed prvih treh izdaj je mogla zadovoljiti razgledanega bralca in literarnega zgodovinarja le Prijateljeva nedokončana izdaja, ki je prav zaradi bledeče pisarnih uvodov in izčrpnih uredniških opomb pritegnila pozornost slovenskih kritikov (prim. ocene v LZ 1919, 1923 in ČJKZ 1920) in postala kašpot literarnozgodovinskemu delu ob urejanju naših klavnikov. Uredniku nove izdaje je bilo toliko laže, ker je mogel izkoristiti Prijateljve temeljite izsledke in dožnanja, ni pa se smel prepustiti brezskrbnosti glede modernizacije besedila. Podčrtati je treba, da je v tej izdaji prvič natisnjena Jurčičeva beseda z vsemi značilnostmi v prvotni obliki — seveda na osnovi prvotnikov, ker so rokopisi večidel izgubljene —; s tem se je urednik izognil preveč svobodnemu razpolaganju s pisateljevim umetniškim izrazom, v čemer je grešil tudi Prijatelj, obenem pa je potrdil svoj postopek z ozirom na uredniška načela, objavljena v prvem zvezku te izdaje (str. 294 sl.).

Druga knjiga Jurčičevih zbranih spisov obsega te-le mladostne stvari: Tihotapec, Jurij Kobila, Dva prijatelja, Uboštvo in bogastvo, Vrban Smukova ženitev in Spomini starega Slovenca.

Tihotapec, pripovedka iz domačega življenja kranjskih Slovencev, je nastal kmalu za Domnom in je bil prvič objavljen 1865. v Slovenskem glasniku. Snov za to povest je zajel mladi Jurčič iz življenja tihotapecov, ki so ga že zgodaj zanimali mimo vojaških begunov, rokovnjacev, desetih bratov in zgodb iz turških časov, na katere je opozoril Levstik v svojem Popotovanju. Vso zgodbo je postavljal Jurčič v romantično pokrajino ob Gorjancih, med dolenske vinograde in podeželske krčme; značaj nastopajočih oseb: Frnatika telmeča Štvernikovega Franceta, grančarja Peča in ostalih so se Jurčiču zelo posrečili; zama pa bi iskal človek v tej zgodbi, ki je mnogo preprostejša in enostavnejša od Domna, kakršnega koli sledu, da bi Jurčič zavestno posegal v reševanje socialne problematike našega podočelja.

Za leposlovni zbornik Slovenske vila iz 1865 je napisal Jurčič povest iz časov lutravske reformacije, Jurij Kobila. Snov zanj je dobil iz ljudskega izročila, izpopolnil si jo je ob čitanju Valvazorja. Zgodba o predkantelem pridigarju Jurju Jurčiču se Jurčiču ni posrečila: nepretna gradnja, neverjetni prizori in deloma psihološka neutemeljenost o glavne napeke njegovega pisanja. Razen tega Jurčiču ni šlo za to, da bi orisal protestantsko dobo na Slovenskem, le-ta mu

je služila le za zgodovinski okvir povesti. Kritika, ki jo je vzbudila Slovenska vila, je zanimiv odraz šestdesetih let in človeka preseneča: Jurčičev recenzent Luka Jeran je v Zgodnji Danici šel v povsem drugo smer — ni mu bilo mar drugih napak te povesti, pač pa je ostro obsodil erotiko, ki jo kaževa v tem dijaškem zborniku oba Jurčičeva doneska: Jurij Kobila in črtica Dva prijatelja.

S precejšno realistično silo pisana črtica Dva prijatelja kaže vso ustvarjalno moč dvajsetletnega pripovednika, ki se je zdaj lotil obdelave za tisti čas in slovenske razmere kočljivega problema — tragične ljubezenske zgodbe — in vanjo vložil toliko življenja, da je po pravici vzbudila Levstikovo zanimanje. O tem priča njegovo pismo Miklošiču, kjer mladega Jurčiča hvali in podčrtuje lepoto in bogastvo njegovega jezika, njegovo vop in risanju značajeve, spretnost v zapletanju in razreševanju njegovih povesti in poudarja bogato fantazijo.

Pripovedka iz domačega življenja Uboštvo in bogastvo je nastala pod vplivom Levstikovega Popotovanja; pisana za Mohorjeve večernice je morala imeti moralni nauk. Vendar pa tudi to Jurčičovo delo o dvigu in propadu vsakega bogatina Kozme Butka kaže vrline kasnejšega pripovednika in sodi med boljše poučne povesti v slovenskem slovstvu.

V Vrban Smukovi živitvi, humoristični povesti iz narodnega življenja, je segel Jurčič po liku iz ljudstva in ustvaril skoraj do podrobnosti izdelan profil vsakega rezeva in posebnega. Spomini starega Slovenca ali črtice iz življenja Andreja Pajka, bivšega avstrijskega in francoskega vojaka vojnega ujetnika na Francoskem in Ruskem ob Napoleonovem času, so bili prvič objav-

ljeni leta 1865. Osnovo zanimivim epomiom tvorijo pripovedovanja francoskega vojaka, Slovenca Andreja Pajka, ki jih je Jurčič uporabil za leposlovno obravnavo in jim dal »miselno in čustveno razporedbo ter vso ono literarno, jezikovno in prozodično obliko, ki tvori bistvo literarne umetnine« (Prijatelj). Zgodba slovenskega vojaka, ki je preživel pohod Napoleonove armade v Rusijo in njen poraz, je po svoji tematiki zanimala mladega pripovednika, vendar se je njegova zamisel, da bi ustvaril iz nje zgodovinsko povest (potrdilo jo za zamisel je v ohranjenih zapisih Pajkovih pripovedovanj), umaknila prireditvi spominov v obliki, kakor jih je objavila Mohorjeva družba v 12. zvezku Slovenskih večernic. Urednik je storił uslugo ne le slovtvenemu, ampak tudi kulturnemu zgodovinarju, da je v tem zvezku priložil v celoti rokopis Pajkove avtobiografije, ki je rabila Jurčiču za predlogo in ki predstavlja zanimiv in značilen dokument slovenskega človeka iz razbibanega dobe pred davnimi leti (Rupel 322).

Jurčičeva mladostna dela, objavljena v drugem zvezku nove izdaje, potrjujejo nvoič sodbo slovenske literarne zgodovine o avtorju Jurja Kozaka: da sodi upravičeno med velike slovenske pripovednike; njegovo delo, za katero je zajemal lepoto in ustvarjalno silo iz ljudstva, je z njim neločljivo povezano in prav zato njegova umetnost živi.

Nove knjige in revije

Friedrich Engels: Položaj delavskega razreda v Angliji. (Po lastnem opazovanju in avtentičnih virih). Izdala Cankarjeva založba v Ljubljani 1948. Strani 335.

Marks-Engels: Iz pisem o zgodovinskem materializmu, Mala knjižnica marksizma-leninizma. Izdala Cankarjeva založba v Ljubljani. 1948. Str. 29.

Friedrich Engels: Razvoj socializma od utopije do znanosti. Mala knjižnica marksizma-leninizma. Izdala Cankarjeva založba v Ljubljani. Str. 62.

J. V. Stalin: O dialektičnem in zgodovinskem materializmu, Mala knjižnica marksizma-leninizma. Izdala Cankarjeva založba v Ljubljani. 1948. Str. 39.

Maksim Gorki: Konovalov. Iz rusčine prevedel Roman Sovary, knjigo je opremil Ljubo Babič, Mala knjižnica. Izdal Nakladni zavod Hrvatske, Zagreb 1948, str. 98.

S. A. Kopyak: Od Putilja do Karpajta. Iz rusčine prevedel Košnik Mirko. Izdala Sindikalna založba »Delavska enotnost«. Ljubljana 1948. Str. 163.

Zofija Nakovska: Medaljoni. Iz poljščine prevedel Julije Benešič, knjigo je opremil Ljubo Babič, Mala knjižnica. Izdal Nakladni zavod Hrvatske, Zagreb 1948. Str. 90.

A. Gļebov: Poslednji susret; K. Pansevič: Devotka sa severa; S. Bolotin: Morsko raio. »Naša pozornica«. Sindikalna založba »Rad«. Beograd 1948. Str. 61.

N. Voznesenski: Ratna ekonomika SSSR u periodu otadžbinskog rata. Iz rusčine prevedel Nemanja Mačarević. Izdala »Kultura« v Beogradu 1948. Str. 154.

Ing. Borivoje Milošević: Železo i čelik. Strokovna biblioteka enotnih sindikatov Jugoslavije. »Rad«. Št. 18, str. 115.

IZ TOVARNE PERILA V MURSKI SOBOTI

Proizvodne stroške znižujejo, toda v juliju niso dosegli proizvodnega plana

Delavke dopoldanske izmene odnašajo v skladišče košare, napolnjene s perilo. Medtem pa že popoldanska skupina prinaša svoje nedokončane izdelke prejšnjega dne na delovna mesta. Kmalu napolnjuje enakomerno rotovanje in drdvanje električnih šivalnih strojev tovarno perila v Murški Soboti.

ZA 2 DO 3 cm MANJ ODPADKOV BLAGA PRI SRAJCI

»V našem oddelku že znižujemo proizvodne stroške«, pripoveduje mladinka. Pri nas še nimamo tehničnih norm. Uvedli jih bodo prihodnji mesec. Zaradi posebnosti pri nekaterih delih bo še ostal akordni sistem.

Se pred nedavnim so imeli v priokrojevalnici le po 5 m dolge mize. Na teh mizah so pregibale blago, da so lahko krojile srajce. Pri vsakem pregibu bale pa je šlo nekaj cm blaga med odpadke: dim večkrat so balo prepožgale tem več odpadkov je bilo ker so bile mize tako kratke. Začele so razmišljati, kako bi znižale proizvodne stroške. Uspelo so. Namesto petmetrskih miz so postavili v priokrojevalnico — 11 m dolge. In še vedno pripogibajo bale, vendar pri vsaki srajci prisedijo 2—3 cm blaga. Skupno bo to dalo v drugem polletju 0,81% prihrankov. Toda ne na škodo dolžine srajca. Le manjkrat prepožgane blago...

Z električnim priokrojevalnim strojem ukroje po 100 srajc na enkrat. Delo jim teče naglo...

V kotu priokrojevalnice zaznamuje mladinka obratnike za srajce. Model položi na blago in črta. Ko so srajce priokrojene, jih odnesejo v šivalnico...

VSAM CETIMETER SUKANCA MORA BITI IZKORIŠČEN

Tako pravijo delavke v šivalnici. »Prav pri zaključku šivov se da prištediti sukanec«, pripoveduje predelavka. »Če se pri vsakem zaključnem šivu odtrga 10 cm sukanca manj in če vzamemo, da ima vsaka srajca povprečno 24 šivov — smo pri srajci prihranili 10 m sukanca. Mnogo je to.«

»A še na drug način bomo zniževali proizvodne stroške«, razlaga Sonja. »Dosedaj smo imele skupinske norme. Nekako je šlo, včasih pa tudi ne. Kajti nekateri delavke so pridnejše. Nekateri so pa marsikdaj prav na škodo pridnejših delalec manj in tako tudi skupinske norme niso bile vedno dosežene. Naša normirka že preizkuša tehnične norme, ki bodo določene za vsako fazo dela. Plače, ki smo jih imele dosedaj, so bile za vse enake. Zdaj bo nagrajevanje po dosežnih normah. Delavke so zadovoljne s tehničnimi normami, ki bodo vpeljane 1. septembra. Pa ni hotela mnogo več povedati, kajti tudi njeno delo pri rezanju srajce, predno prišijejo rokave, zahteva vestnost in natančnost. Dodala je le še: »Z uvedbo tehničnih norm bodo lahko tudi ugotovili, kje je preveč delovne sile.«

V dogotovljavnici šivajo gumbce in gumbenice. S previdnejšim vlaganjem gumbov v šivalni stroj znižujejo proizvodne stroške in pazijo tudi, da so gumbi lepše prišiti, brez visečih nitk. Srajce zložijo in zlikajo v likalnici. Tukaj nimajo strojnega dela. Srajce zlagajo z rokami. Še nekaj šivov je potrebnih, da je srajca lepo zložena. Tudi tukaj delavke znižujejo proizvodne stroške. S škrabom štedijo in pazijo da električni likalniki ne rabijo tok po nepotrebnem.

Poleg znižanja proizvodnih stroškov v priokrojevalnici, šivalnici, dogotavljalnici in likalnici smatrajo za najvažnejše pri znižanju proizvodnih stroškov — doma izdelane nadomestne dele za šivalne stroje. O tem pa najbolje pove udarnik tov. Šarotar Jože.

Na dvorišču ima tov. Šarotar delavnico. Najrazličnejši deli šivalnih strojev so razloženi po mizah. Potrebno orodje, katerega je že sam izdelal, mu ne manjka v delavnici. A brez stružnice tudi ni mogel pričeti z izdelovanjem novih nadomestnih delov. Sedaj ima novo stružnico, katero skrbno varuje. Ker pa se v tovarni pokvarijo tudi električni likalniki,

ki, ima v delavnici mnogo električnega materiala: električno žico, razna stikala itd. S tovarišem Šiftarjem se kdaj pa kdaj pogovorita kako bi iz domačega materiala napravila nove nadomestne dele za stroje.

Tov. Šrotar je skupno s tovarišem Šiftarjem izdelal letos nad 500 različnih delov za šivalne stroje: prijemalke, priokrojevalne nože, transporterje za specialke, nože za luknjičarke in še nešteto malenkosti. Vse te nadomestne dele smo prej uvažali. Režijski stroški za nadomestne dele so 65.000 din, če bi jih kupili v inozemstvu pa bi stali najmanj 200.000 dinarjev.

Znižanje proizvodnih stroškov uvajajo tudi pri popravilu strojev. Imajo namreč točno evidenco o uporabljenem materialu in olju. Dalje znižujejo proizvodne stroške v tovarni tudi z zmanjšanjem nepotrebnih voženj iz enega v drugi obrat. Za 76% bodo znižali obratno braj, upravno-prodajno pa za 33% in to s štednjo pisarniškega materiala ter racionalnim izkoriščanjem službenih potovanj.

Do sedaj so zaboje za prevažanje izgotovljenega perila uporabljali le za enkratni transport. Čuvanje lesene embalaže, previdno ravnanje z zaboji in pravočasna popravila vse to bo zniževalo proizvodne stroške, hkrati pa tudi novih lesenih zabojev ne bo treba toliko. Še boljše izkoriščanje ovojnega papirja, tračnega železa in žebeljev, bo odstotek znižanja dvignilo.

ZAKAJ JULIJA NISO DOSEGLI PLANA?

Vendar tovarna v mesecu juliju ni dosegla plana. Prišli so le do 96%. Marsikdo v tovarni izprašuje, kje so vzroki. Objektiven razlog je v tem, da imajo večkrat prekinjen električni tok. Tudi dejstvo, da so sprejeli v tem času 35 delavk-novink ki se šivanja in priokrojevanja šele učijo, jih delno opravičuje. Vendar na eno stvar pozabljajo. V juniju je bilo 0,22% neupravičenih izostankov, v juliju pa 0,50%. Tako ugotavljajo tovariške kontrole, ki obiskujejo »bolniške«. Delavke izostanejo od dela, ne da bi to prej javile. Zlasti okrog praznikov so veliki izostanki.

Mnoge delavke ne poznajo sindikalne zavesti in ne razumejo pomena izvršitve plana. Upravni odbor sindikalne podružnice pa tudi nima prave povezave z delavkami. Na sindikalnih sestankih ne obravnavajo prvenstveno dosege plana in zvišanje produkcije, temveč se preveč omejujejo na prehrano. Res je, da njihov industrijski magazin ni najbolje založen z blagom. Čevljev lesni sploh še niso imeli, vendar na sindikalnih sestankih premalo govorijo o delu v tovarni. Ne postavljajo izvršitve plana kot gospodarsko politično delo. Če so že v prvem polletju dvignili kakovost izdelkov za 10% v primeri z lanskim letom — bi lahko tudi vse člane sindikalne podružnice bolj zainteresirali za dosego plana. Na proizvodnih sestankih pa rešuje probleme sedaj največ uprava podjetja sama, namesto, da bi skupaj z najboljšimi delavkami poiskali vzroke neupravičenih izostankov in našli boljše načine za povečitev sindikalnega dela v tovarni ter s tem zvečanje produkcije?

Prav zdaj izvajajo sistematizacijo delovnih mest v obratu. Normirka preizkuša tehnične norme. Imajo že obratno tarifno komisijo. Zamenjali sta prostore tudi priokrojevalnico in likalnico. V priokrojevalnici je zdaj več prostora. Z vsemi temi ukrepi bodo še bolj zniževali proizvodne stroške.

Sedanji obrati zaradi povečanja kapacitete in novega dotoka delavcev, ki se je dvignilo za 200%, ne odgovarjajo več. Prostore so ponekod nehigienični in zaradi novih moči pretensni. Obračunice sploh nimajo — preoblačijo se kar na podstrešju. Nimajo niti pravih sindikalnih prostorov. Sestanke prireajo v novo adaptiranem prostoru. Tako bodo v letu 1949. tovarno razširili, zgradili nove prostore za šivalnico, nekatere sedanje etare zgradbe pa bodo preuredili v obratna stanovanja, oblačilnico in sindikalne prostore.

Zadružni dom v Gornjem gradu bo zgrajen do kongresa KPS

V moziškem okraju še zdaj niso vsa gradbišča zadružnih domov dovolj razširjena. Zaenkrat je najboljšo gradbišče Lokovica, kjer so sklenili, da bo zadružni dom do konca tega meseca pod streho. Vendar tudi tu niso znali pritegniti k gradnji dovolj domačinov, saj jih sodeluje le 50% za delo sposobnih. Tiste, ki stoji najbolj ob strani, so osmešili na posebnem stenočasu, ki je poleg gradbišča zadružnega doma.

Prejšnjo nedeljo je gradbišče v Lokovici dobilo okrajno prehodno zastavico. Devet najboljših prostovoljnih delavcev je bilo odlikovanih z značkami.

Med dobra gradbišča spada tudi Gornji grad in treba je priznati, da to šelo v zadnjem času. Prej so se namreč dolgo časa ukvarjali s kopanjem in zidanjem temeljev. Zdaj pa so se zavezali da bo dom pod streho do kongresa KPS. Tako bo ta dom res vsem v ponos, saj bo tudi največji v vsem okraju.

Krajevna uprava za gradnjo zadružnega doma v Ljubnem je zagrešila napako, ki se še zdaj mašuje na tem gradbišču. Pravočasno namreč ni pritegnila zidarjev, ki so obljubili pomoč pri gradnji in tako so zdaj zidarji zaposleni pri drugih delih.

Slabše napredujejo dela na gradbiščih Zavodnja, Radmirje, Velenje, Nova Stifita in Bočna. V Bočni zavira delo nekaj večjih kmetov, ki jih krajevni OF odbor ne zna razkrinkati in jim tako onemogočiti njihovo razdiralno delo. Na splošno pa se premalo brigajo za gradnjo tudi upravni zadružni odbori, ki bi morali biti pri tem prav posebno zainteresirani. P. M.

KRATKE GOSPODARSKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Začeli so graditi prekop Sisak—Zagreb—Podused. Pripravljalna dela je začelo delavstvo podjetja »Hidrotehnica«. Prekop ima velik gospodarski pomen, ker bo omogočil melioracijo prostornih površin zemlje in plovbo do Zagreba ter navzgor po Savi.

Ob izlivu Neretve gradijo pristanišče in naselje. Ko bo železnica Samac—Sarajevo podaljšana do Jadranskega morja, bo dobilo novo pristanišče v Pločah ob ustju Neretve še mnogo večji pomen. Graditev tega pristanišča in naselja ob njem spada med letošnja največja dela v državi. Delo bo trajalo več let. Tla velikega stavbišča so močvirna, zato bodo poslopja in pristaniški objekti streleni na betonskih pilotih (stebrih), ki jih zabijajo do 15 m globoko.

Industrijsko progno so začeli graditi v ljiškem okraju (Srbija). Proga bo 5 km dolga. Gradi jo ljudstvo prostovoljno. Vezala bo velik kamolom v Slavkovići z železnico Beograd—Titovo Uziče.

Največje dnevno proizvodnjo, odkar premogovnik obstoji, so dosegli v premogovniku v Brezi. S kakšno vnmego je delavstvo tekmovalo v predkongresnem tekmovanju, kaže zgovorno ta uspeh: na prvi dan kongresa so presegli dnevno proizvodno nalogo za 87 odst. ter dosegli največjo proizvodnjo od obstoja premogovnika.

Sandžak se je začel hitro gospodarsko razvijati. Ta pokrajina je bila v stari Jugoslaviji najbolj zaostala in brez vsake industrije. Zdaj se industrializira tudi Sandžak. Maja je začela obratovati tekstilna tovarna kot prvo industrijsko podjetje v pokrajini. Lani so ustanovili delavnico za izdelavo perzijskih preprog. Prav tako je lani začela obratovati večja mizarska strojna delavnica. Ustanovljene so bile še druge delavnice, kakršnih prej niso še imeli, n. pr. lončarska, čevljarška, krojaška itd. V štaviškem okraju so ustanovili delavnico za predelavo krekaj vse so zgradili doslej v črni gori. Po osebovoditvi so zgradili 135 km cest, preuredili so jih pa 22 km. Skupna dolžina mostov in propustov vseh vrst znaša 27.476 metrov. Zazidana ploskev obnovenih kmetijskih hiš znaša 804.000 m². Zazidana ploskev stanovanjskih poslopij v mestih znaša 240.000 m², gospodarskih in javnih zgradb 244.000 m² in zdravstvenih poslopij ter šol pa 198.000 m².

Tudi mnogi kmetje so prevzeli pomembne obveznosti v predkongresnem tekmovanju. Tako so se n. pr. kmetje v vasi Vrančani v takovskem okraju zavezali, da bodo do kongresa KPJ zgradili moderni motorni mlin, ki bo imel zmogljivost 6.000 kg žita na dan. Delovni uspehi kažejo, da bodo obveznost izpolnili.

Poročila iz naših krajev

PODGORJE. — Na področju severozapadne dela radgonskega okraja leži prijazna vasla Podgorje, ki je kakor ostale vasi Apaške kotline v rekordnem času, nekaj nad en mesec, kljub noudnodnim vremenskim prilikam dogradila svoj zadružni dom. Tu obstoja že od leta 1946 kmetijsko obdelovalna zadruga Toneta Tomšiča s svojim 184 ha obsegočim posestvom, ki je združila v svoje območje 34 prvotnih gospodarstev, ki so bila pred osvojitvijo last vaskih mogotev tuje miselnosti in izkoriščevalce delovnega ljudstva. Kmetijsko obdelovalno zadružništvo se je močno razvilo. S traktorsko obdelavo in semensko selekcijo se je znatno dvignil hektarski donos. Minulo leto, ko je bila tudi razmeroma slaba letina je dosegel hektarski donos žita nekaj nad 1.000 kg, letos pa se je dvignil v kmetijsko obdelovalni zadrugi Toneta Tomšiča v Podgorju na 1.800 kg. Člani omenjene zadruge z delovno disciplino po delovnih normah dosegajo delovno storilnost in pri tem koristijo sebi in zadrugi. Zadruga je od količine pridelanega žita 12.600 kg kontrahirala vse, razen potrebne količine za seme. Zivimorja se

NA ODMORU V BOHINJU

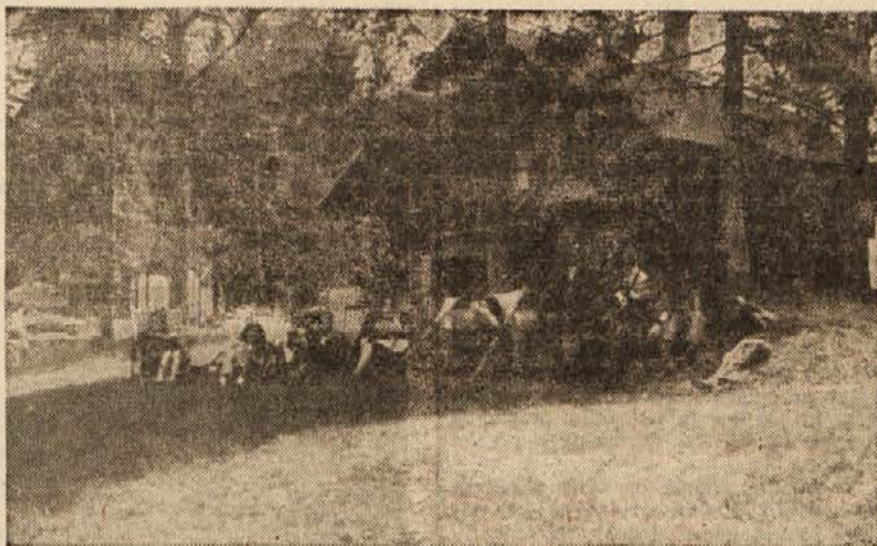
Na stotine počitniških domov so letos napolnili delavci in nameščenci. V pesmi, igrah, kopanju in izletih so preživeli dneve zaslužnega odmora. Naši najboljši delavci in udarniki so si nabrali novih moči za nove zmagave graditve socializma.

Mnogi od njih so prvič videli morje ali pa prvič zadihali pod kopastimi vrhovi slovenskih planin. Ko so odhajali v svoje domove, se je marsikdo od njih zamislil v »odmor«, ki ga je imel v stari državi: ali je bil to sploh odmor, ali pa je bil samo kratek presledek, v katerem so mu še bolj jasno stopile pred oči skrbi, za jutrišnji dan?

In sedaj? Mnogi delavci, ki so prišli z odmora, so že dali odgovor. Poglejmo še, kaj pravijo delavci v počitniškem sindikalnem domu v Bohinju.

NA JEZERU

— Bo šlo?
— Bol...
Dva čolna si prihajata nasproti. V enem vesla Hinko Mravlje, rudar iz Trbovelj, v drugem Midhot Čelhorič, kovinar

Po kosilu berejo sindikalisti časopise in knjige

iz Jajca. Hinko se krepkeje upre ob vesla. Čoln je težak; z njim so namreč še dve dekleti in mlad fant, strojni tehnik iz Maribora. Treba se je ogniti drugemu čolnu, ki ga vodi »Bosanac«, kakor splošno kličejo Midhota. Tako so bili zatopljeni v pogovor in šale, da bi kmalu zadeli drug ob drugega. V obeh čolnih je smeh.

Ura je pol šestih popoldne. Nad Komno so se razpršili oblaki. Sonce je poslajalo na gladino in posebrilo površino jezera. Od Svetega Janeza je začela prodirati senca. Naši čolnarji so že toliko časa v Bohinju, da vedo, da bo z vsakim trenutkom močnejša in da bo v dobri uri pokrila jezero.

Hinko Mravlje si je zadel vesla na ramo in stopa obkrožen od vesele družbe proti počitniškemu domu. Pred dobrimi sedemindvajsetimi leti je začel kopati v trboveljskem rudniku in mnogo huđeje je od takrat prestal. Takrat je o Bohinju, o morju, o hotelih le mnogo slišal. Za rudarje pa to ni bilo. Tam so se redili drugi, ki so živeli od njihovih žuljev.

Hinko mi to pripoveduje v neki naglici in nato nadaljuje s pripovedovanjem, kako je postal udarnik in kako je šel z veseljem na odmor in bil presenečen nad prijaznim sprejemom v počitniškem domu: »Naša upravnica me je najbrž že od daleč spoznala, da sem rudar. Nisem se še dobro razkomotil, že so me spraševali, kako se počutim in kaj mi manjka. Pa kaj se ne bi dobro počutil. V domu imam dobro hrano, lepo stanovanje, pa tudi ljudje so dobri — vsi kakor ena družina. Pravili so mi, da je bila nekoč tu hiša princa Pavla. Danes pa so v njej delavci.«
Po večerji zaigra v sobi radio. Sindikalisti se razdele po skupinah. Eni so pri šahu, drugi čitajo časopise, tretji ugibajo, kakšno bo jutri vreme: ali jo bodo mahnil k Savici ali v Vintgar. Kar je mlajših navadno tudi zaplešejo, pa tudi starejši se jim pridružijo.

Ob desetih mora biti vse v posteljah. Luči ugasnejo. Točnost in red vladata v domu. Počitek je važen, in jutri je še en dan za nova doživetja...

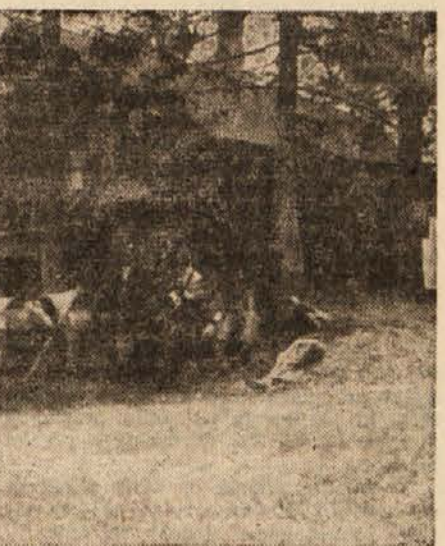
MAKEDONKA SLOBODANKA SE UČI ODBOJKO

Zjutraj se spremeni počitniški dom v posvetovalni štab. Kako čim bolje izkoristiti dan? Tisti košček neba nad Svetim Janezom, ki ga opazuje vsako jutro, je velikega pomena. Ali se bo pokazala

plava ali temno siva barva. Danes je plaval! Tudi tisti, ki so mogoče malo bolj pozno odprli oči, vedo, da je plaval; živ-žav spodaj jim je to povedal. Lep dan bo torej omogočil uresničenje vseh načrtov, ki so jih sklenili včeraj zvečer.

»Savica, kdo gre na Savico,« kliče »Bosanac« svoje izletnike. »Vintgar« naj se zbere spodaj na križišču, opozarja Nade. Počasi se skupine ločijo. Nekateri, ki so bili včeraj na izletu, so danes nekoliko izmučeni in so se odločili za krajše sprehode.

Skupina odbojkašev krene proti igrišču, ki se nahaja malo nižje pod domom. Z njimi gre tudi Makedonka Slobodanka Jančeva. Zelo je navdušena za to igro in se vedno pridruži skupini, ki razpravlja o žogi, mreži in pravih igrah. Sedaj ji gre ta igra še nekako težko, počasi pa bo že šlo, ker ji pomagajo tovariši. »Do konca dopusta se bom toliko naučila,« razlaga Makedonka, »da bom lahko tudi mojim tovarišicam pokazala, ko pridem domov.«
Slobodanka si gotovo ni nikoli predstavljala, da bo letos igrala v Sloveniji,

Po kosilu berejo sindikalisti časopise in knjige

v Bohinju odbojko. Pred vojno je bila tobačna delavka v Skoplju in si je že z dvanajstimi leti služila sama kruh. Zelo je pomosna na to, da je leta 1939 sodelovala v velikem štrajku skupaj z očetom. Takrat so njeno družino zelo preganjali in težko so živeli.

Vročina jih je prisilila, da so prekinili igro. Zavil sem z njimi proti jezeru. Pet minut za tem se že čujejo klici iz vode in saljive pripombe na račun tega ali onega. Makedonka pripoveduje o svojem življenju in načrtih in o vtisih, ki jih je dobila tu v Sloveniji:

»Vedno sem imela veselje do učenja, vendar mi prej prilike niso dopuščale, da bi začela s študijem. Po vojni sem bila na tečaju in ker se dobro spoznam v tobačni stroki, sem napredovala iz delavke v tehnično vodstvo tobačne postaje v Skoplju. Slovenija mi zelo ugaja. Iz razgovora s tovariši sem spoznala, s kakšnim elanom delate pri vas v Sloveniji. Pri prihodu domov bom še podvojila svoje delo. V naši tovarni smo takoj po V. kongresu sklicali partijski sestanek in se zavezali, da moramo izpolniti plan petnajst dni pred rokom.«

Delavci tobačne postaje v Skoplju bodo brez dvoma izvršili to nalogo. Zato, ker tako hoče Makedonka Slobodanka in na stotine njej podobnih zavednih delavcev.

Nad petsto najboljših delavcev je letos preživelo svoje počitnice v sindikalnem domu v Bohinju. Prišli so iz vseh krajev naše domovine, spoznali so se med seboj in z novimi močmi odšli nazaj v borbo za izvrševanje nalog petletnega plana. Naše sindikalne organizacije so jim omogočile prijeten odmor. Mnogi so bili na brezplačnem odmoru ali pa so imeli velik popust.

Koliko lepih večerov so v domu v Bohinju preživeli ob igri, plesu in kramljanju! Obiskali so jih tudi pevci beogradske opere in potujoči kino.

Na stenočasu so mnogokrat napisani vtisi, kaj so doživeli in čutili najboljši delavci v dneh svojega odmora. Tako piše udarnik N. Radaković: »V domu, kjer sedaj prebivamo, je zelo lepo. Takih počitniških domov niso imeli delavci prej nikoli. To nam je omogočila naša slavna Partija s tovarišem Titom na čelu. Mi se bomo trudili, da bo naš dom, prav tako kakor vsi ostali, tudi eden glavnih virov bratstva in enotnosti naših narodov...«

ključen. Ker je med godbeniki več tovarišev, ki so bili med narodno osvobodilno borbo člani godbe VII. korpusa, so se odločili, da bodo izvršili turnejo po Beli Krajini. Obiskali so razen Crnomlja še številne kraje kot n. pr. Gradec, Stransko vas, Semič itd. Povsod so želi mnogo uspeha in prebivalci so se jih povsod spominjali še iz partizanskih dni. Na svojem povratku so se ustavili tudi v Dolenjskih Toplicah, kjer so tudi tovarišem, ki so na zdravljenju in odihnu, nudili pester program. M. F.

SLOVENSKA BISTRICA. — Končno smo tudi v našem okraju pričeli z gradnjo zadružnega doma. Nov, reorganizirani odbor je sklenil, da bo del doma s kinodvorano pod streho do 15. oktobra, ostali del pa v letu 1949. Zastopniki množičnih organizacij in prva delovna ekipa tovarne perila so se zbrali na gradbišču 18. t. m. ter pričeli s kopanjem temeljev. Res je, da je čas do 15. oktobra kratek, a z dobro organizacijo in s pomočjo prebivalstva bo odbor, ki ima zbrana že precej materiala in denarnih sredstev, z delom gotovo uspel.

SOTESKA. — Na žagi so 18. t. m. dosegli letošnji plan v jelovini. Zdraga je že precej obnovljena. Sedaj delajo tudi kopalnice za delavce. V. T.

Poskušali so zataiti nosevke

Pred dnevi je Izvršni odbor okrajnega ljudskega odbora Maribor-okolica izrekel več denarnih kazni lastnikom nekaterih kmečkih gospodarstev, ki so dali lažne podatke o površini posevkov belih žit in koruze ter prijavili manjšo površino, kot jo je ugotovila komisija za ocenitev hektarskega donosa. Značilno za te ljudi je, da so večinoma veliki kmetje, ki stalno sabotirajo ukrepe ljudske oblasti ter poskušajo s špekulantskimj posli nakopičiti premoženje. Z lažnimi podatki so hoteli prikriti znatne količine žita in koruze ter se tako okoristiti na račun malih kmetov.

Tako je večji posestnik Dvoršak Andrej iz Žerjavcev zatajil 1,5 ha rži in 8 arov pšenice ter s tem hotel prikriti 136 kg pšenice in 1785 kg rži. Njegov špekulantski posli nakopičiti premoženje. Z lažnimi podatki so hoteli prikriti znatne količine žita in koruze ter se tako okoristiti na račun malih kmetov.

Večja posestnika Mar Katarina iz Črthovca pri St. Ilju je zatajila večje površine posevkov: 2,36 ha koruze, 40 arov pšenice in 22 arov ječmena. Izvršni odbor je izrekel kazni 45.000 dinarjev.

Klemenčič Terezija iz Trojice je zatajila 26 arov pšenice, kmet Prebevšek Ignac iz Verjane pri Trojici je prikri 75 arov pšenice ter prijavil med posevki lažno ječmen, medtem ko je

imel posejano pšenico. Oba sta kaznovana s 30.000 dinarjev kazni.

Švarc Ludvik iz Sp. Senarske pri Trojici je prikri 26 arov pšenice. To pot je že drugič bilo ugotovljeno, da je skušal prikriti posevke. Pečevnik Adolf iz Ruperce je prikri 25 arov pšenice. Velik kmet Purgaj Andrej iz Zg. Žerjavcev je že bil lani kaznovan zaradi utaje posevka. Letos je komisija vnovič ugotovila, da je hotel prikriti 14 arov pšenice in 3 are rži. Polanec Elizabeta iz Žerjavcev je prikri 24 arov pšenice, Purgaj Cecilija pa 30 arov. Slednja je bila kaznovana že 1947. zaradi sabotiranja obvezne oddaje in prikriivanja žita. Vsem je okrajni odbor izrekel denarne kazni od 19.000 do 10.000 dinarjev. Obenem so bile izrečene še manjše denarni kazni za kmetovalce, ki so prikriili manjše površine posevkov. Za vse primere je izvršni odbor izrekel še zaplembo prikrikih količin posevkov.

Ustanovljena je glavna direkcija za elektroindustrijo LR Slovenije. Republiška vlada je izdala uredbu, ki predpisuje ustanovitev te direkcije kot operativnega upravnega organa za elektroindustrijska podjetja republiškega pomena. Minister za industrijo in rudarstvo je prejel pooblastilo, da odredi, katera obstoječa podjetja preidejo iz pristojnosti njegovega podjetja pod operativno upravno vodstvo nove direkcije.

PIZKULTURA

MEDNARODNI TENIŠKI TURNIR V OPATJI

Opatija, 24. avgusta. Včeraj se je pričel tukaj mednarodni teniški turnir, na katerem sodelujejo poleg najboljših jugoslovanskih igralcev tudi Čehi in Švicarji. Rezultati prvega dne tekmovanja so: Brnović : Bečko (ČSR) 6:2, 6:4, Brixly : Zecrovic 6:0, 6:3, Geduldig : Piperski 6:2, 6:2, Koprak : Pavlovič 6:2, 6:2, Fridrich D. : Popović 6:1, 6:0, Laszlo : Kolar 6:1, 6:0, Sedmak : Lazarevič 6:1, 6:0, Kyš (ČSR) : Strok 6:3, 6:3, Brnović : Stanišič 6:0, 6:0, Bečka (ČSR) : Miletič 6:1, 6:1, Würth : Razborsček 10:8, 6:3, Palada : Mi-

lojkovič 6:0, 6:1, Solo (ČSR) : Panajotović 6:1, 6:0, Bojović : Harjaček 6:0, 6:2, Miočka : Cvejič 6:3, 6:3, Mitič : Nikolič 6:2, 5:1 w. o., Milojković : Fridrich 6:3, 6:4, Ristič : Čebular 6:3, 6:3, Ristič : Petrovič 6:2, 4:6, 1:1 (zaradi mraka je bila igra prekinjena).
Ženske posamezno: Crnadak : Leović 6:1, 6:2, Mogorovič M. : Koch 6:1, 6:0, Maire (Švica) : Medjanski 6:0, 6:1, Holec-kova (ČSR) : Fridrich 6:1, 6:0, Mogorovič D. : Cep 6:1, 6:1, Solo (ČSR) : Krstovica 6:3, 6:4.

Državno prvenstvo v streljanju

Kragujevac, 24. avgusta. V nedeljo se je pričelo tukaj državno prvenstvo v streljanju, na katerem sodeluje okrog 400 najboljših strelcev iz vse države.

Po svečani otvoritvi se je pričelo tekmovanje na vseh tarčah.

V streljanju na ljudski tarči so bili doseženi naslednji rezultati: prvi je bil Ljubša Petrovič s 171 točkami, drugi Miloje Čolović s 162 točkami, tretji Blažo Božović s 154 točkami, četrti Miodrag Beljanković s 153 točkami, peti Branislav Mikić s 153 točkami.

Na Titovi tarči sodelujejo najboljši strelci iz vseh republik. Po današnjem tekmovanju je plasman naslednji: prvi je Milomir Ignjatović s 762 točkami, drugi Milan Stejanović s 745 točkami, tretji Momir Marković s 727 točkami, četrti Abid Jaganjac s 708 točkami, peti Dušan Popović s 678 točkami. Presenetil je rezultat prvoplasiranega Milomira Ignjatoviča, ki se mu je posrečilo premagati Momira Markoviča, dosedanega prvaka Srbije.

Z vojaško pištolo na tarči »Kozara« na razdalji 25 m s 40 naboji iz stoječe pozicije so bili doseženi naslednji rezultati:

Gorsko kolesarsko prvenstvo LR Slovenije

Kolesarski odbor FZS razpisuje kolesarsko gorsko prvenstvo LRS na progi od vnožja do vrha Krima.

1. Tekma bo 12. septembra 1948 in sicer:
a) za seniore od vnožja pri 1 km do 10 km;
b) za juniorje od 5 km do vrha do 10 km. Pričetek tekmovanja bo točno ob 9 (deveti) dopoldan.

Prijave je poslati najkasneje do 8. septembra t. l. na FZS, Ljubljana - Tabor. Kolesarski odbor FZS.

TUDI V MOSTAH SE BO TE DNI USTANOVILO TELOVADNO DRUŠTVO

Na predlog odbornikov FD »Perc Makse« so bo v zvezi z izvajanjem sklepov II. kongresa FISAJ-a te dni v Mostah ustanovilo novo telovadno društvo.

Na izredni občni zbor in nastanovno skupščino telovadnega društva vabimo vse zastopnike množičnih organizacij ter vse članstvo dosedanega FD »Perc Makse«.

Občni zbor bo v petek 27. avgusta v risalnici osnovne šole Moste.

SOLSTVO

Pričetek pouka na Ekonomskem tehnikumu v Novem mestu bo 16. septembra. Sprejemni izpiti bodo od 7. do 11. septembra, popravni izpiti 13. septembra. Vpisovanje za vse razrede 14. septembra. Prošnje za študentske bodo sprejemale po pričetku šole.

VIII. gimnazija - Vodovodna cesta. Popravni in privatni izpiti se prične 1. septembra. Početna poljska in oglasna deska - 1. nadstropje. - Ravnanje št. 8983.

Dom srednješolca A. Černejeve, Ljubljana, Armbröz trg 8, Oglas v »Lj. pravici« in »Sl. poročevalcu« z dne 22. t. m. se popravlja v toliko, da se za gimnazijce, ki so sprejete v tukajšnji Dom, prične pouk 10. septembra 1948 te se bo sprejem v Domu vršil 8. in 9. septembra 1948. - Uprava.

Ministrstvo za ljudsko zdravstvo LRS razpisuje sprejem

v I. letnik dvoletne fizioterapevtske šole. Pogoji za sprejem so: dovršena nižja šola, starost 18 let, telesno in duševno zdrave. Kandidatje naj dostavijo lastnorodno pisano prošnjo kolkovano z 10 din. na naslov: Ministrstvo za zdravstvo, Ljubljana, Sv. Petra c. 2, do 31. avgusta 1948 in naj priloži še naslednje dokumente: rojstni list, zadnje šolsko spričevalo, lastnorodno pisano življenjepis, kolkovan s 5 din.

Svoške oskrbe za časa šolanja bo nosilo Ministrstvo za ljudsko zdravstvo. Šolanje je vezano z internatom.

Ministrstvo za ljudsko zdravstvo LRS podaljšuje vpis

v triletno šolo za medicinske tehnike v Ljubljani. Pogoji za sprejem so: dovršena nižja srednja šola, starost 15 let. Kandidati naj dostavijo lastnorodno pisano prošnjo, kolkovano z 10 din. na naslov: Šola za medicinske tehnike, Ljubljana, Vogova 8. Prošnji naj priloži še rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in lastnorodno pisano življenjepis.

Potrebnejšim gojencem bo Ministrstvo za zdravstvo dodalo študentske.

Ministrstvo za ljudsko zdravstvo LRS podaljšuje vpisovanje

v triletno šolo za medicinske sestre v Ljubljani in dvoletno šolo za medicinske sestre v Mariboru. Pogoji za sprejem so: dovršena nižja srednja šola, starost 14 let za triletno in 16 let za dvoletno šolo. Kandidatje naj dostavijo do 10. septembra 1948 kolkovano prošnjo z 10 din rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in lastnorodno pisano življenjepis v šolo za medicinske sestre v Ljubljani, Kongresni trg 18; one, ki želijo biti sprejete v Maribor, pa v šolo za medicinske sestre: Maribor, Aškerčeva 6.

Datum sprejemnih izpitol bo objavljen kasneje.

Stroške oskrbe za časa šolanja bo nosilo Ministrstvo za ljudsko zdravstvo, gojenke pa se bodo morale obvezati, da bodo po dovršeni šoli vsaj 4 leta delale v javni zdravstveni službi.

Vremenska napoved za sredo, 25. avgusta:

Pretežno jasno in toplo, z jutranjo meglo v kotlinah in ob rekah.

Dolgoročna napoved za tekoči teden: Kratkotrajno padavine je pričakovati 26. avgusta, nekoliko močnejše padavine pa je pričakovati začetkom drugega tedna. V ostalih dnevih pretežno jasno in toplo.

NOGOMET

Dinamo (Zagreb) : Brugers (Belgija) 4:3 (1:0)

Nogometni prvak Jugoslavije »Dinamo« iz Zagreba je odigral na svojih turnirjih po Belgiji večer svojo prvo tekmo v mestu Brugers proti tankanjemu nogometnemu klubu »Brugers«. Čeprav so bili Jugoslovanski nogometaši utrujeni od potovanja, so vendarle dosegli lep uspeh in premagali nasprotnika z rezultatom 4:3 (1:0). Vse do 5 minut pred koncem igre je »Dinamo« vodil s 4:1, ko je domačim uspelo popraviti rezultat.

Šlezija : Dalmacija 3:2 (0:2)

Vroclav, 24. avgusta. V Vroclavu je bila odigrana nogometna tekma med reprezentanco Dolnje Šlezije in sindikalno reprezentanco Jugoslavije, ki je nastopila kot reprezentanca Dalmacije. Zmagali so Poljaki s 3:2 (0:2). Od Jugoslovancev sta bila najboljša bek Broćek in desna zveza Radovonič.

Predilec (Litija) : Miličnik (Ljubljana) 2:2 (1:0)

V nedeljo sta se srečali v Litiji kombinirani nogometni moštvi Miličnika iz Ljubljane in novoustanovljenega športnega društva Predilec iz Litije. V prvem polčasu je igral boljše Predilec, v drugem polčasu pa je prevladovalo moštvo Miličnika. Sodnik Pušhar iz Ljubljane je bil objektivčen.

Z državnega mladinskega plavalnega prvenstva

Levo zgoraj: Olimpijec in petkratni državni mladinski prvak Marijan Stipetič. Levo spodaj: Zmagovalec na 200 m prsno Brandner (Polet, Maribor). Desno zgoraj: Start Juvančičeve na 400 m prosto. Desno spodaj: Mata Pelanova nekaj metrov pred ciljem na 100 m hrbtno

PRESKRBA

DELITEV MILA ZA MESEC AVGUST
Poverjenstvo za trgovino in preskrbo MLO v Ljubljani obvešča potrošnike, da si lahko nabavijo mleko za mesec avgust na odrezke živiliških nakaznic meseca avgusta v naslednjih količinah:

- TD-a jam. 250 gramov na odrezek št. 316.
- TD-b 200 gramov na odrezek št. 296.
- TD-c 200 gramov na odrezek št. 336.
- TD-d 150 gramov na odrezek št. 154.
- TD-e 150 gramov na odrezek št. 116.
- SD-a 150 gramov na odrezek št. 378.
- SD-b 150 gramov na odrezek št. 156.
- Doj 150 gramov na odrezek št. 176.
- LD 100 gramov na odrezek št. 256.
- OM-1 100 gramov na odrezek št. 216.
- OM-2 100 gramov na odrezek št. 236.

Milo dele vse poslovalnice razloženih živil. Potrošniki naj si nabavijo mleko do vključno 31. avgusta dopoldne, ker ga kasneje ne bo več v prodaji.

GLAVNA DIREKCIJA ZA EKSPLOATACIJO ŽELEZNIC V LJUBLJANI ima v svojih depozitih varščine (kavcije)

raznih strank iz predvojnne in okupacijske dobe. Glavna direkcija železnice v Ljubljani poziva vse prizadete lastnike (državna, privatna in nacionalizirana podjetja), da vložijo do 31. VIII. 1948 neokupovane zahteve za vrnitev teh depozitov. Vrednivo se varščine položene v gotovini, v hranilnih knjižicah in v vrednostnih papirjih, kolikor je za slednje konverzija izvedena. Zahtevam za vrnitev varščin priložite reverse o položeni varščini. Po tem roku bodo nevrzajene varščine šle v korist državne blaginje.

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov Primorje
5.30 Vedre melodije - 5.40 Napoved časa in poročila - 5.50 Jutranja telovadba - 6.00 Operetna glasba - 6.30 Ples in balet - 7.00 Radijski kolar, poročila in objave - 7.10 Poskočna narodna glasba - 12.30 Napoved časa in poročila - 12.40 Zabavna glasba, mali oglasi in objave - 13.00 Popularni simfonični koncert. Nav. sporodu Čajkovski, Liszt in Novak - 14.00 Laska vokalna glasba - 14.30 Napoved časa, poročila in objave večernega sporeda - 14.45 Wolfgang Amadeus Mozart - skladatelj, ki ga v tem tednu poslušate. Klavirska sonata v A-duru - 15.30 Igra pihalna godba Doma IV. armije p. v. kap. Lojza Smrekarja - 19.00 Radijski dnevnik - 19.10 Koncert altistke Blanke Zec, pri klavirju Mariam Lipovšek - 19.30 Napoved časa in poročila - 19.40 Zabavna glasba, mali oglasi in poročila - 20.00 Šahovski predavanje - 20.15 Dimitrij Šostakovič: 5. simfonija - 21.00 Pisan večerni spored zabavne glasbe - 21.40 Poje Slovenski sindikalni kvintet - 22.00 Preus poročila Zvezne postaje Beograd - 22.30 Igra plesni orkester - Radia Ljubljana p. v. Bojana Adamiča (prenos z Bleda) - 22.50 Krizem po Gorjskem in Koroskem v pesmi - 23.10 Sopek drobnih skladb za lahko noč - 23.30 Zaključke oddaje.

MALE OGLASI

STRANISONE SKOLJKE takoj kupi tiskarna »Ljudske pravice«, Ljubljana, Kopitarjeva 6.
RAZVELJAVLJAM zabavno osebno izkaznico, izkaznico za vstop v tov. Cinkarno, Galje, in uverjenjo o demobilizaciji in imo Murovič Drago, Celje, Sp. Hudinja 106.

Možnost prenosa premične imovine naših optantov in ostalih naših državljanov s priklučenega ozemlja iz Italije v Jugoslavijo in italijanskih optantov iz Jugoslavije v Italijo

Delegacija italijanske vlade vodi v Beogradu razgovore z delegacijo jugoslovanske vlade zaradi rešitve nekaterih vprašanj v zvezi z aneksom XIV mirovne pogodbe z Italijo in nekaterih drugih ekonomskih vprašanj iz mirovne pogodbe. Delegacije so doslej sporazum v vprašanju prenosa premičnih optantov. Sporazum je parafiran dne 18. avgusta 1948, a bo podpisan in stopil v veljavo, ko se bo tudi o ostalih vprašanjih, o katerih vodijo razgovore, dosegel sporazum. Da pa bi se optantom že sedaj zagotovila možnost preselitve pod poveljnimi pogoji, sta tako jugoslovanska, kakor tudi italijanska vlada odredili, naj se prične uporabljati odredbe sporazuma v praksi takoj, ali najkasneje do 25. avgusta.

Sporazum se tiče oseb, ki so že optirale, ali bodo do 15. septembra 1948 optirale za Jugoslavijo oziroma Italijo, kakor tudi onih oseb, ki so v smislu člena 19 mirovne pogodbe postali jugoslovanski državljani (to je vsi, ki so 10. 6. 1940 stanovali na priklučenem ozemlju). Te osebe, naj stanujejo sedaj v Italiji ali Jugoslaviji, lahko prenesejo v državo, katero državljanstvo so dobile, naslednje premičnine:

1. Osebine stvari (n. pr. perilo, obleko, krzno, opreme za neveste itd.);
 2. osebine in družinske predmete;
 3. pohištvo privatnih hiš (računajoč tudi srebrnino, preproge itd.);
 4. nakit in zlato predmete za osebno uporabo.
- Zati predmeti za družinsko uporabo se bodo lahko izvozili samo s posebnim dovoljenjem Finančnega ministarstva, ki se bodo izdajala ako optant dokaže, da gre za predmete, ki so last njegove družine in niso nabavljivi v špekulativne namene.
5. Stvari osebne in domače uporabe (n. pr. fotografski aparati, daljnogledi, gramofoni, živalni stroji, pisalni stroji, domači električni aparati, peči, plinski štedilniki, štedilniki na premog, petrolej, les električni itd.);
 6. različne zbirke (na pr. numizmatične, filatelistične, prirodoslovne itd.);
 7. umetnostne zbirke in predmete; arheološke stvari;
 8. oprema privatnih pisarn in profesionalnih ordinacij;
 9. radijski aparati in radijski gramofoni, klavirji;
 10. harmonike in drugi glasbeni instrumenti;
 11. lovske puške;
 12. bicikli in tricikli;
 13. privatne biblioteke in arhivi;
 14. motocikli s prikolico ali brez nje, avtomobili in kočije;
 15. domače živali in perutnina (n. pr. psi, kokoši, zecji itd.);
 16. živila, ki ne presegajo normalne domače zaloge;
 17. predmeti, instrumenti in orodje, ki je potrebno za obrtniško delo, poklic ali posel, ki ga optant redno opravlja, to je ročno in gonilno na pedal ali motor (n. pr. kirurški, radiotehnični, optični instrumenti, glasbeni instrumenti, aparati za merjenje, tehnične, blagajne, ekspres stroji za kavo, stroji za

Izid žrebanja Državne razredne loterije

na dan 23. avgusta 1948 (objavljeni so samo zneski od 1000 din dalje)

- Po 1000 din so bile izžrebane: 8770, 36904, 61787, 12767, 16476, 22155, 54823, 14512, 16578, 48556, 48253, 24001, 908, 32058, 58417, 66449, 67275, 69379, 73538, 55428, 33745, 41486, 67391, 46753, 74656, 3629, 7155, 52692, 8812, 58481, 39844, 44346, 45873, 24213, 4450, 8311, 9939, 60656.
- Po 2000 din so bile izžrebane: 29089, 50757, 64600, 54562, 49308, 49907, 29184, 37994, 58124, 59082, 18878, 29259, 5120, 7402, 57692, 39751, 3748, 74075.
- Po 4000 din so bile izžrebane: 63365, 30696, 16628, 73151, 43724, 26269, 72987, 37158, 66501, 25217, 5279, 37924, 71791, 25005, 46315, 24511.
- Po 5000 din so bile izžrebane: 27840, 6658, 59504, 60102, 41952, 5990, 48001, 211, 6881, 56756, 37985.
- Po 6000 din so bile izžrebane: 29659, 17050, 27420, 74088, 55052, 26364, 32454, 55858, 66460, 40426.
- Po 8000 din so bile izžrebane: 16412, 25008, 2321, 60345, 49980.
- Po 10000 din in več (vsota v oklepaju) so bile izžrebane: 33682 (16.000), 55048 (12.000), 73552 (16.000), 52659 (10.000), 40595 (12.000), 21301 (10.000), 72904 (16.000), 7169 (16.000), 38929 (12.000), 69951 (20.000), 69498 (12.000), 45813 (20.000), 71081 (50.000), 5907 (30.000), 7395 (12.000), 40755 (12.000), 58089 (80.000).

ELEKTRIČNO DVIGALO

kupim o. Ponudbe poslati nujno na naslov: Okrajna zveza kmetijskih zadrug okraja Mozirje, sedež Smartno ob Paki

ŽREBANJE PREMIJE DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

bo v Ljubljani dne 31. t. m. v Domu sindikatov, Miklošičeva cesta 22, od 8. do 11. ure in od 15. do 16. ure. - Ako srečke ne nimaš, jo kupi v Tavčarjevi 5; Kramj, Titov trg 8; Maribor, Slovenska ulica 5, in pri maloprodajalcih tobaka. - Žrebanje bo javno - prisostvuje lahko vsak.

NATEČAJ za vpis v Rudarske ind. šole Zasavskih premogovnikov

Vzgojo kadra v rudarstvu sprejme Rudarska industrijska šola v Trbovljah in Zagorju večje število zdravih vajencev-učencev v starosti od 14 do 16 let.

Pouk, ki traja tri leta, je teoretičen in praktičen. Po končanem šolanju bodo učenci kvalificirani delavci v rudarstvu, imajo pa možnost nadaljnjega študija v Delavskem tehnikumu v Trbovljah, izredno spodbujajo pa je omogočen prestop na visoko šolo. V dobi šolanja prejemajo učenci plače po novi uredbi od 1200 do 2800 din mesečno. Preskrbljena je popolna internatska oskrba v novo zgrajenem internatu, kakor tudi delovna in civilna obleka, perilo in obutev.

Prošnje za sprejem v šolo, kolkovane z 10 din, je nasloviti na Upravo zasavskih premogovnikov v Trbovljah. V prošnji naj bodo navedeni vsi osebni podatki in dosedanja šolska izobrazba, kakor tudi točen naslov prosilca.

Prošnji je priložiti pisмено izjavo staršev, overjeno od oblasti, s katero odobravajo kandidatu vpis v šolo.

Uprava Zasavskih premogovnikov, Trbovlje

Ureja uredniški odbor - Odgovorni urednik Dušan Bole - Naslov uredništva: Kopitarjeva 6 - Uprava: Kopitarjeva 2 - Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65. Telefon naročniškega oddelka 30-30 - Telefon oglasnega oddelka 36-85. - Štev. ček. računa 6-90601-0.